

Rev. G. M. Ophoff,
Byron Center, Mich.

THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be addressed to
R. SCHAAFSMA
524 Henry Ave., S. E.
Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF
Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff,
Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos
Associate Editors—Rev. A. Cammenga, Rev P. De
Boer, Rev. M. Gritters, Rev. C. Hanko, Rev. B.
Kok, Rev. G. Lubbers, Rev. R. Veldman.
Rev. H. Veldman.

Communications relative to contents should be addressed to
REV. H. HOEKSEMA
1139 Franklin Street, S. E.,
Grand Rapids, Mich.

Vol. XIV, No. 22. Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

SEPTEMBER 15, 1938

Subscription Price, \$2.00

MEDITATION

A Cogent Plea

*But now, O Lord, thou art our father;
we are the clay, and thou our potter;
and we are all the work of thy hand.
Isaiah 64:8.*

A plea!

But now, O Lord!

There is another side to our case, Thy side, the divine, the eternal, the unchangeable side, the aspect that concerns Thy faithfulness, and the glory of Thy name!

Hitherto we presented our side.

And considering all that is with us, there can be no hope.

All is dark, and there is no prospect of light, even of the faintest glimmer; all is worthy of condemnation and there is no ground of presenting any plea for pardon; all is destruction and there is no hope of salvation; all is death and why should we look for life?

For, we know that Thou meetest him that rejoiceth and worketh righteousness, those that remember Thee in Thy ways. But we have sinned, and Thou art righteously and very wroth. We are all as an unclean thing, and even our righteousness, those works which we considered good, the very best of them, even our piety and our service of Thee, even our sacrifices and our prayers, are as filthy rags. Therefore we fade as a leaf, and our iniquities are like a mighty wind that carry us away. There is no help. There appears no way out. We must needs perish. Why should any one still call upon Thy name, seeing there is no ground for pleading with Thee? There is none! Our supplications have died upon our lips. There is no one that stirreth up himself to take hold of Thee. We

cannot approach Thee. Thy face is hid from us and we cannot find Thee. Already we are consumed because of our iniquities. . . .

Such is our side of the case. All is hopeless!

But now, O Lord!

Surely, though we have sinned and have nothing more to say, things cannot remain as they are!

For, where now is Thy covenant, where are Thy promises?

Thy holy cities are a wilderness, Zion is a wilderness, Jerusalem is a desolation. Our holy and our beautiful house, where our fathers praised Thee, is burned up with fire, and all our pleasant things are laid waste. Thy covenant is trodden under foot. . . .

And that cannot be!

And though there is no hope on our side, no basis on which we may plead, we still present to Thee our supplications. For Thy name's sake!

For, Thou art our Father!

We are the clay, Thou art the Potter!

Thy work we are!

God's sovereign grace!

Sole hope of our salvation!

Where would be our assurance and our hope, that God will surely save His people and preserve His Church and glorify the portion of His inheritance, if in any measure they were the product of their own efforts, the work of their own making, the design of their own ingenuity, the choice of their own will?

Where would be the ground on which to plead for deliverance and restoration, when Jehovah is very wroth with our iniquities, when He hides His face from us because of our sins, when we must confess that we are all like a filthy rag and that even our righteousnesses are unclean?

But now!

His work are the people of God!

He is their Father!

It is He, and this has all the emphasis in the text as is evident from the further statement that He is the Potter and we are the clay, Who brought forth His people by a conscious and deliberate, sovereignly free act of His determinate will. Nothing determined Him in the formation of His Church, nothing in us, nothing in Man, no goodness that influenced His choice, no work that put a claim on His favor, no faithfulness that determined His will; nothing but His own absolutely free and sovereign grace, His divine good pleasure to glorify His name, to reveal Himself, to reflect and make known the beauty of His own adorable Being, to create a people that should taste the everlasting pleasures there are at His right hand. The motive is all and only in Himself. He conceived us in His eternal mind. He willed us in His divine good pleasure!

But now, Thou art our Father!

Eternally Thou hast willed us to be Thy people; and the eternal will changeth not! Oh, that Thou wouldest rend the heavens!

For, not only did He conceive and will His people in His eternal good pleasure, but He also forms them in time. That there is a people of God in the world, that there was an Israel of God in the old dispensation and that there is a Church of Christ in the new, is solely to be attributed to the execution of His sovereign will. He justifies them in the blood of His Son, He quickens them by the power of His grace, He calls them by His almighty Word, He sanctifies them by His own Spirit, He lays His praises on their lips, that they might proclaim the virtues of Him that called them out of darkness into His marvellous light

Purely, solely, exclusively we are the work of His hands!

Thou art our Father!

Oh, that Thou wouldest come down!

For, how should He forsake His own handiwork? Is He not our Father? And does this not imply even more than merely the fact that He sovereignly willed us and called us into being? Does not His fatherhood of His people also imply that they are formed after His own likeness? Did He not ordain His children individually that they should be conformed to the image of His own Son, that He might be the firstborn among many brethren; and did He not conceive of His Church as a whole in order that in manifold ways she might be the reflection of His own divine beauty? How, then, can Jerusalem ever remain a desolation? Will He, then, give His glory to another? Will He allow the beauty of His own image to be marred?

Oh, that Thou wouldest rend the heavens!

That Thou wouldest cause Thy eternity to break into our time, Thy righteousness into our unrighteousness, Thy glory into our shame, Thy salvation into our desolation!

For, Thou art our Father!

And this Fatherhood surely means that He loves us. For, even as there is a communion of life between God and His people, so there is a communion of love. And as this love is emphatically *His* love, not ours, it follows that the life-current of this love can never cease to flow. He will always love us, always want us, always seek us, till we shall be with Him forever in heavenly perfection. . . .

Surely, we have sinned!

Our iniquities testify against us!

But even so, O Lord, Thou art our Father! Thou hast willed us freely, Thou hast made us sovereignly, Thou hast loved us eternally. . . .

Be not wroth very sore, O Lord!

Wilt Thou hold Thy peace and afflict us very sore?

Canst Thou leave Jerusalem a desolation?

O, save us by Thy grace!

Sovereign divine power!

Sole hope of our ultimate deliverance!

For, where would be our hope of salvation if His power were limited by the work of His hands, if His purpose could be thwarted by the will and choice of man, if by us His power were made powerless?

If our resistance really resisted Him?

There would be no hope!

For, we do always resist Him! We do never will His will. We ever refuse to work His work. Always we must confess: we are as an unclean thing, and all our righteousnesses are as filthy rags; our iniquities, like the wind, have taken us away. And, were His sovereign power hampered by our rebellion, this must needs be the very last we possibly could say. Were God not sovereignly the first and the last, we must needs be the last; and if we be the last, we must needs perish, for that "last" will still find us in our rebellion and iniquity. Then every plea for salvation must be choked back, every prayer for deliverance must die on our lips and there could be none that would call upon His name, that would stir himself up to take hold of the Almighty. And the very last would be inevitably: "Thou hast hid Thy face from us, and hast consumed us, because of our iniquities".

With us there is no righteousness, no plea, no hope! Never!

But now, O Lord!

Thou art the Potter, we are the clay!

Unlimited sovereignty! Unhampered power there is with our God!

Such are the implications of the well-known figure the Church employs here as a ground of her prayer for deliverance and final salvation. The potter hath power over the clay in a twofold sense. First of all, his is the *right*, the sole prerogative, to make of the clay whatever vessel it pleaseth him to design and to form. The clay has no right. Shall the thing formed say to him that formed it: what makest thou? And secondly, the potter has the might, the ability, the strength to make whatever he will. The clay does not resist him. He molds it into whatever shape he designed. Unlimited freedom and unhampered power are illustrated in the figure of the potter and the clay.

And these are, indeed, with God, even in relation to the children of men.

More sovereign is He, indeed, and more unlimited and free in the formation of His handiwork than the potter is with respect to the clay. For, the latter does not make the clay, is to a certain extent determined in his work by the very nature of the material in which he produces his designs, is limited also in these very designs; but the sovereign power of the Almighty is absolute! Sovereign is He in His designs; freely He makes the material subservient to His purpose; and His only is the authority, the prerogative and the power to execute His will.

Thou art the potter; we are the clay!

It is the Church that is making this confession.

For truly, the figure of the potter and the clay applies with equal force to the ungodly. He is merciful to whom He will be merciful, and whom He will He hardens. Sovereign He is also to make vessels unto dishonour, fitted unto destruction. And this appeal to His divine sovereignty is the last answer to him that rebelliously would reply against the Most High. But here the Church, the vessels unto honour are pleading with their God, Who formed them, appealing to His unlimited right and might and power and strength as a ground for their supplications.

Unto vessels of honour and glory He designed us, both as a Church and as individual believers, fitted each one into the place He designed for us.

Shall, then, that purpose be thwarted? Is it possible that His eternal design fail to be executed? Shall Jerusalem remain a desolation, Zion and His holy cities be left a wilderness, our holy and beautiful house, where our fathers praised Him, be left a heap of ruins, the vessels unto honour be given over unto destruction? Shall the Most High say: I designed you unto glory, but your iniquities made it impossible to carry out my design? Shall He fail in His purpose to make us reflections of His glory, because we corrupt our way? Shall He cease to love, because we failed to love Him?

God forbid!

Surely, our iniquities testify against us.

On our side there is no hope!

But now, O Lord, we are after all the clay, Thou are the potter!

On Thy absolute sovereignty and might we plead! Even our sins cannot hamper Thee, neither make it impossible for Thee to mold us into vessels unto honour!

On this we plead, not because we would excuse our iniquities, for which we profess to be sorry, from which we long to be delivered.

But because we long for Thy salvation!

We would see Thy glory!

Oh, rend the heavens!

For Thy name's sake, O Lord!

As far as we are concerned, Thou mightest forsake us, leave Jerusalem a desolation and Zion a wilderness!

For, sin and iniquity is on our side and nothing else.

But we are all the work of Thy hands!

In Thy work there can be nothing of our work! Thou hast loved us from before the foundation of the world. Thou hast designed us with sovereign freedom in Thy eternal counsel unto Thine own glorious inheritance, that we should be to the praise of the glory of Thy grace in the Beloved. Thou hast ordained that we should be conformed according to the image of Thy Son. Thou hast chosen us in Christ Jesus our Lord, that we might be justified in His blood and resurrection, that we might be delivered from all the power of sin and death by the grace of His good Spirit, that we might be glorified in Thy everlasting Kingdom, where Thy tabernacle shall be with us forever!

Thy work alone we are!

Nowhere is there a part which is ours!

And because we are solely the work of Thy hands, it is Thy name and Thy glory that is concerned in our deliverance and salvation! That glory must appear in the work of Thy hands.

Wherefore, then, should the heathen say: where is now their God? Shall the powers of darkness, then, be triumphant? Shall all hell rejoice because Jerusalem is a desolation, Zion a wilderness, God's holy house a heap of cinders, God's handiwork unfinished? Shall the Almighty fail to reveal the glory of His name and give His honour unto another?

But now, O Lord!

We are all the work of Thy hands!

Deliver us, then! Save us, till we shall have reached the glory of Thy eternal tabernacle!

Rend the heavens and come down into our night!

And thine shall be the glory!

Alone and forever!

H. H.

EDITORIALS

As To Our Present "Recession"

III.

To a layman's mind there accrue still a few more facts that must be taken into consideration if we would explain the present economic situation. They concern particularly the modern industrial system.

The first of these facts is the vast and extremely speedy production of commodities that are thrown on the market for consumption.

How conditions have changed in this respect!

I remember the days that it paid to make everything by hand. Even though there already existed the large factory with its machine-driven production, there was still room for the small shop. Workingdays were usually rather long. Wages were much lower than they are to-day. Time was cheap. Many articles were made by hand by accomplished mechanics and craftsmen from start to finish. Production was still comparatively slow. Under normal conditions the market was never flooded with commodities. It required but few buyers for certain articles, especially for those of luxury, to maintain the equilibrium between production and consumption.

All this has changed. It belongs irrevocably to the past. The small shop, the little factory, has, as far as production of new commodities is concerned, no longer a place in the industrial world of today. Accomplished mechanics are few. Man, the laborer, has become a mere extension of the machine. The chief commodities for the modern market are produced by tremendous factories, where everything is systematized and figured out to the minute, allowing the workers no breathing spell. Production is sped up to the very extreme of man- and machine-power. As a result production is increased a thousandfold. Take for example the automobile industry. It requires on an average an unbelievably short time to make a car from start to finish. Thousands of new automobiles are produced daily. And the same holds for every modern commodity, radios, refrigerators, furniture and the like.

What follows?

That the number of buyers of these commodities must be increased accordingly, if the market is not to be flooded, if the wheels of industry are to be kept spinning, if the worker is to keep his job. When this fails, the large factories are shut down and you have thousands of unemployed workers. The commodities of modern production, even those that are or till recently were considered articles of luxury (automobiles, radios, electric refrigerators, etc.) certainly cannot be

consumed by a few rich. They must be placed within the reach of the average man, of all.

This is not done by high pressure salesmanship, and by a tempting but fatal credit-system. It can only be accomplished by providing sufficient buying-power for all.

And this means a rather radical change in our industrial system, for if the equilibrium between production and consumption is to be restored, so that the factories can keep running and the workers keep a job, it appears rather clear that workingdays must be considerably shortened, while wages must be enormously increased. It also implies necessarily that large salaries of those that occupy an advantageous position as well as fat dividends must be cut.

Another fact leads to the same conclusion.

Time was when a man was able to work long days without becoming a physical wreck. Personally I remember the days when I worked from four o'clock in the morning till seven in the evening the year around, without any visible bad effects on my nervous system. Accordingly, a man was considered fit to do a good day's work until he was sixty or seventy years old. Again, in those days a man took pride and pleasure in his work, because he actually produced something from start to finish. He could be profoundly interested in his own handiwork and did not have to slave merely for the dollar or for a living. The shop where he worked was not a prison for him.

All this has changed.

The strain of modern, machine-driven, systematized and timed industry is tremendous, is nerve-wracking, is murderous. All the day long the worker must adapt his movements to those of the perfectly timed machine. I am certainly making no plea for the return of the long workingday of former years, but I do maintain that the eight-hour day of our modern factory is much harder on the workingman than the ten- or twelve-hour day of days gone by. The result is that our modern industry needs young men. Employers today are not ashamed to tell a man of forty, seeking employment, that he is too old. Besides, there is no idealism for the worker in modern industry. He takes no pride in his work for the simple reason that personally he produces nothing. Work is become a sheer drudgery often. The motive of the laborer is purely materialistic. Life for him in the shop is prison-life. He just puts in his hours to make a living. And also this adds to the strain of modern industrial life.

All this leads to the same conclusion.

We need a radical change, not an occasional shot in the arm.

I do not mean to suggest that such a change will solve the social and economic problem fundamentally.

And I do not believe that, in a world of sin, motivated by hatred against one-another, such a fundamental solution can be suggested.

But I do suggest that we may witness a rather radical change in the entire set-up of things, before we come to the end of our "recessions" and depressions.

A change that will enable men to make sufficient money, in short workingdays and before they are considered too old for a place in modern industry, to buy the commodities which are thrown on the modern market, and to buy them all their life.

Will the change be effected?

The world needs really a world-reformer.

And whatever president Roosevelt may be, I agree with Boake Carter that he is certainly not a reformer.

H. H.

Dat Gods Goedheid Particulier Is

II. Een Niet Te Aanvaarden Dualisme

Er zijn vele dingen, die ons eindig verstand te boven gaan.

Dit te ontkennen, niet te willen aanvaarden, wat wij niet kunnen begrijpen, zou tot Atheïsme voeren, is in den grond der zaak eigenlijk reeds eene ontkenning van God. Want God is de Oneindige en het eindige begrijpt den Oneindige nooit. Alleen te willen aanvaarden, wat we met ons verstand kunnen doorgronden, is rationalisme.

Daarom blijven er voor den Schriftgeloovige vele mysteriën, waarvoor hij ootmoedig en in aanbidding buigt. En als de Schrift ook van die mysteriën spreekt, dan heeft hij hoegenaamd geen moeilijkheid, om die te aanvaarden.

Zoo zijn er geopenbaarde waarheden, die veel te diep zijn voor ons verstand om ze te kunnen peilen. Denk maar aan de leer der Drieëenheid Gods. We kunnen de gegevens der Schrift op dit stuk verzamelen, ze indenken, ze zooveel mogelijk tot een dogma construeeren en ordelijk voorstellen, maar wanneer we nu hiermee gereed zijn en het leerstuk der Drieëenheid hebben geformuleerd, dan denkt geen Schriftgeloovige er aan, om te meenen, dat hij den Drieëenige heeft begrepen.

Zoo zijn er werken Gods, die niet te verklaren zijn uit de gewone en natuurlijke orde der dingen, zooals wij die ervaren en waarnemen, waarmede God eigenlijk door die natuurlijke orde van het wereldgebeuren een breekt en getuigt van een andere, een hoogere orde, die te komen is. Dat de dooden opgewekt worden, de blinden zien, de dooven hooren, de kreupelen wandelen, een gansche schare van duizenden met enkele brooden en visschen kan worden gespijzigd, dat een mensch wordt wedergeboren en een zondaar bekeerd

wordt,—deze dingen en vele andere zijn voor ons onbegrijpelijke werken Gods. Maar geen Schriftgeloovige heeft moeite om ze te aanvaarden.

En zoo zijn er ook waarheden, wier eenheid wij niet ten volle kunnen zien. Hoe ze voor ons verstand te verbinden zijn tot een harmonische eenheid begrijpen we niet. Hoe b.v. God door redelijk-zedelijke, verantwoordelijke schepselen Zijn welbehagen uitvoert, zonder dat Hij ook maar voor een oogenblik hunne verantwoordelijkheid opheft of aantast, kunnen wij niet ten volle verstaan. Maar het zal geen Gereformeerd mensch in zijn hoofd komen, om te ontkennen, dat God dit toch werkelijk doet.

Maar, en let hier wel op, ofschoon al zulke dingen ver *boven* ons *begrip* gaan, er ligt in dit alles niets, dat *tegen* ons *logisch* verstand *strijdt*. *Ja* is hier niet ook *neen*; zwart is niet ook wit; recht is niet ook krom.

Zulke elkander volstrekt uitsluitende dingen willen de voorstanders der "algemeene genade" ons opdringen. En Ds. Zwier wordt niet moede om het zelfs tot vervelens toe te herhalen, dat hierin juist het eenvoudig kinderlijk geloof zich eerst recht openbaart, dat het dingen aanvaardt, die elkander volkomen opheffen voor ons logisch verstand, dat het nederig belijdt, dat ja ook neen, zwart ook wit, recht ook krom, liefde ook haat, gunst ook toorn, zegen ook vloek is.

Het is treffend, dat zij, die gereformeerd beweren te zijn en toch de algemeene genade leeren, behoefte hebben aan zulke, elkaar opheffende en uitsluitende, tegenstellingen, die door het logisch verstand volstrekt worden ontkend, om hun voorstelling te kunnen handhaven.

Maar het is toch ook zeer doorzichtig, waar de diepe oorzaak van die behoefte ligt.

Deze "gereformeerde" menschen willen ook Remonstrantsche taal spreken. En ook deze twee: de gereformeerde waarheid en de Arminiaansche dwaling sluiten elkander volkomen uit.

Daaruit kwam het voort, dat wijlen Prof. Heyns altijd sprak van de "twee willen" in God, volgens den eenen waarvan Hij alle menschen wil zaligen, terwijl Hij volgens den anderen wil alleen de uitverkorenen het leven geeft.

En ook Heyns beriep zich, evenals Ds. Zwier, op duidelijke uitspraken der Schrift, die iemand met een "half of kwart onsje" exegetisch verstand wel kon verstaan. En ook hij, evenals Zwier, beschuldigde ons van rationalisme, als we meenden, dat we zóó "biblicistisch" niet met de Heilige Schrift mochten omspringen.

Doch laat mij eerst duidelijk maken, dat Ds. Zwier werkelijk zulke elkaar volstrekt opheffende en uitsluitende tegenstellingen aan ons "eenvoudig" geloof ter acceptatie aanbiedt.

We zullen hem letterlijk en zoo breed noodig aanhalen.

Ds. Zwier schrijft, "Gods Algemeene Goedheid" XII (De Wachter, 12 April, l.l.) :

"Nu komt die ongelukkige menschelijke logica sommigen broederen leelijke parten spelen.

"Zij redeneeren aldus: Dat kan niet. Beide kunnen niet waar zijn. Als de vloek des Heeren in het huis des goddeloozen is en als Hij den goddelooze gewrocht heeft tot den dag des kwaads, dan kan Hij dien goddelooze niet tijdelijk Zijn gunst of goedheid, Zijn lankmoedigheid of genade betoonen. Dat is ongerijmd. Die beide kunnen in God niet samengaan."

Zwier schrijft in dit verband ook nog meer. Hij heeft ook den moed om zijn lezers wijs te maken, dat "zij (i.e. wij, H.H.) willen niet aanvaarden, dat God ook in Zijn deugden de Onbegrijpelijke is". Hij schaamt ook niet zijnen lezers dit te laten slikken: "Uit hun voorstelling van de menschelijke deugden gaan ze (wij, H.H.) conclusies trekken, die ze op de Goddelijke deugden willen toepassen. Menschelijke deugden zijn de maatstaf, waarmee ze de Goddelijke deugden willen meten". Hij onderwijst zijn goedgelovige lezers aangaande ons als volgt: "Ze laten de menschelijke logica het beslissende woord spreken over de Goddelijke deugden. In plaats van eerbiedig te luisteren naar alles wat God ons in Zijn Woord omtrent Zijn deugden openbaart, gaan zij zelf uitmaken, wie en wat God voor de goddeloozen moet zijn". En indien Zwier werkelijk meent, dat hij hier de waarheid schreef, dan toont het in elk geval hoe weinig hij van ons afweet en hoe lichtvaardig hij kan schrijven. *Hij is niet in staat om ook maar één lettertje bewijs te leveren voor hetgeen hij hier schrijft!*

Maar ik heb het thans over Zwier's voorstelling. En die begint om den hoek te gluren in hetgeen we boven aanhaalden.

Allereerst is het opmerkelijk, dat hij durft te schrijven van "die ongelukkige menschelijke logica"! Daarmede veracht hij een der schoonste gaven Gods aan den mensch. Als we deze uitdrukking nu in ernste nemen en haar niet beschouwen als een poging om "den volke" te doen gelooven, dat een zekere booze geest ("die ongelukkige menschelijke logica") ons parten speelt, dan sluit hij hier de deur voor alle wetenschap, voor alle dogmatiek, voor alle theologie, voor alle exegese der Schrift, en zelfs voor de Schrift zelf, die door den Geest van den vleeschgeworden Logos geïnspireerd is en vol is van "die ongelukkige menschelijke logica"!

Maar let nu vooral op hetgeen Ds. Zwier zijn menschen wil doen aanvaarden als de leer der Schrift:

a. De vloek des Heeren is in het huis des goddeloozen i.e., die vloek is op hem *hinc et nunc*, in zijn tegenwoordig leven, in zijn tijdelijk bestaan en op zijn tijdelijke dingen. Die vloek is immers in zijn *huis*.

b. De gunst of goedheid des Heeren is in het huis des goddeloozen, i.e., in zijn tijdelijk leven en op zijn tijdelijke woning.

En denk er wel om, dat Ds. Zwier niet ontkent, dat dit ongerijmd is. Dat stemt hij toe. Maar hij leert zijn lezers, dat de Schrift die ongerijmden dingen leert, en dat het geloof die ongerijmden dingen kinderlijk aanvaardt. Hij noemt dat eerbied voor de Schrift, ik noem dat juist heel oneerbiedig. Hij heet het aanvaarden van deze ongerijmdheid kinderlijk geloof, ik noem dat zelfbedrog. Ik zeg niet, dat Ds. Zwier niet *meent*, zich niet verbeeldt, dat hij dit gelooft. Maar ik ontken wel, dat hij het werkelijk gelooft.

Hoe ik dit kan zeggen?

Omdat, wie het eerste zegt (de vloek des Heeren is op en in des goddeloozen huis), daarmee ook zegt, dat het tweede niet waar is (de gunst en zegen des Heeren zijn in des goddeloozen huis).

En het geloof is immers ook een zeker weten?

Welnu, als Zwier zegt zeker te weten, dat de vloek des Heeren in het huis des goddeloozen is, dan zegt hij daarmee ook zeker te weten, dat Gods zegen in datzelfde huis niet is.

Daarom ben ik zoo vrij te zeggen, dat het eenvoudig Schriftgeloof, waarop Zwier roemt, niets anders is dan zelfbedrog.

En, zooals we later zullen aantoonen, als we gaan handelen over Ds. Zwier's ongereformeerde wijze van Schriftverklaring, dit zelfbedrog vindt zijn oorzaak in het feit, dat hij zich de moeite niet wil getroosten, om de Schrift in haar eigen licht te verklaren.

Zeer duidelijk is dit ook uit het volgende (Algemeene Goedheid Gods", XVI, De Wachter, 10 Mei, l.l.) :

"Komen we nu tot het tweede argument, waarmee de afwijkende broeders ook bij deze uitspraak der Schrift gewoonlijk komen aandragen.

"Leert de Schrift ons niet zeer duidelijk, zoo vragen ze, bijvoorbeeld in Psalm 73 en Psalm 92, dat al de goede gaven, die de niet-uitverkorenen ontvangen, zoo vele middelen zijn, waardoor de Heere Zijn eeuwig en onveranderlijk besluit der verwerping uitvoert?

"In Psalm 73 tuurft Asaf zich eerst blind op het feit, dat het den goddeloozen wel gaat en den rechtvaardigen kwalijk gaat in deze wereld. Hij kan niet verstaan, waarom de goddeloozen vrede hebben en het vermogen vermenigvuldigen, terwijl hij den ganschen dag geplaagd wordt en zijn bestraffing er is alle morgens.

"Maar als hij in Gods heiligdommen ingaat, ziet hij dezelfde dingen in geheel ander licht, het licht van Gods raad en Gods bedoeling met dit alles. Nu ziet hij, dat vrede en voorspoed voor de goddeloozen niet anders zijn dan gladde plaatsen, waarop zij door God gezet worden, om straks in eeuwige verwoesting te vallen.

"In Psalm 92 wordt dezelfde gedachte nog wat sterker uitgedrukt, als daar gezegd wordt, dat de goddeloozen groeien als het kruid en al de werkers der

ongerechtigheid bloeien, opdat ze tot in eeuwigheid verelgd worden. Let hier vooral op het woordje *opdat*, het doel des Heeren aanwijzend.

“Dus, zoo luidt de conclusie, alle goede gaven, die God den niet-uitverkorenen doet toekomen, geeft Hij hun in Zijn toorn en groote grimmigheid”. . . .

Dat heeft Zwier dus goed begrepen.

En hij zegt ook dit alles te gelooven. Want even verder schrijft hij:

“Wij buigen hier even eerbiedig als gij voor de waarheid, die gij ons uit Psalm 73 en Psalm 92 voorhoudt. Daaraan doen wij in geen enkel opzicht iets te kort. Ook wij gelooven, dat God den goddelooze zet op gladde plaatsen en hem gewrocht heeft tot den dag des kwaads”.

We hebben hier dus weer dezelfde tegenstellingen, waarvan de één de ander volkomen opheft. Zwier beweert beide te gelooven:

1. Dat God den goddeloozen de dingen van dit tijdelijke leven, vrede en voorspoed, schenkt met het doel om hen daardoor naar het verderf te voeren, in Zijn toorn in groote grimmigheid, dat Hij hen in en door die dingen op gladde plaatsen zet, waarop ze in eeuwige verwoesting storten.

2. Dat God den goddeloozen de dingen van dit tijdelijke leven, regen en vruchtbaarheid en vroolijkheid des harten, schenkt in Zijne gunst, met het doel om hen goed te doen en te zegenen.

Als ge Ds. Zwier vraagt: maar hoe kunt ge dit leeren? dan antwoordt hij: “omdat de Schrift ons dit leert”. En als ge nog weer vraagt: maar hoe komt ge er toch bij, dat de Schrift zichzelf zóó grif zou tegenspreken? dan antwoordt hij: “wij trachten niet op rationalistisch wijze deze twee reeksen Schriftuurplaatsen met elkaar in overeenstemming te brengen”. Daar hebt ge het. Zwier meent, dat het rationalisme is, om de Schrift met zichzelf in overeenstemming te verklaren. Hij heeft eerst Gods gave der logica “die ongelukkige menselijke logica” genoemd. En nu zet hij haar in de verklaring der Schrift op non-activiteit.

Doch hierover later.

Zwier zegt tot ons: “dat gelooft gij niet”. En wij stemmen hem dat gereedelijk toe.

En hij zegt: “maar wij gelooven dat”. En wij zeggen: “neen, dat gelooft gij ook niet; want door het ééne te belijden, zegt ge reeds, dat ge het andere niet gelooft”.

Lees ook het volgende van Zwier's hand (“Algemeene Goedheid Gods, XVII, De Wachter, 17 Mei 1881):

“Ten slotte.

“Of het dan niet waar is, wat de afwijkende broeders telkens weer herhalen, dat Gods goedertierenheid in het schenken van deze gaven alleen Zijn volk waar-

lijk ten goede komt, en dat niettegenstaande deze goede gaven toch Zijn vloek blijft rusten op de goddeloozen?

“Zeker is dat waar.

“Goedertieren in den eigenlijken en vollen, den diepen en rijken zin des woords, is de Heere alleen voor Zijn volk. Voor hen alleen duurt Zijn goedertierenheid in der eeuwigheid.

“Maar dat neemt niets weg van het feit, dat de Schrift ook spreekt van een algemeene goedertierenheid Gods, betoond in het schenken van tijdelijke weldaden en zegeningen zelfs aan ondankbaren en boozen en onrechtvaardigen.

“Beide gelooven we”.

Het is duidelijk, dat Ds. Zwier niet aarzelt om te schrijven, dat hij ook gelooft, wat “de afwijkende broeders” gelooven. Gods goedertierenheid in de tijdelijke dingen komt alleen Gods volk ten goede. Hij tracht dit een beetje te verzachten door de bepalingen “waarlijk”, “den eigenlijken en vollen, den diepen en rijken zin des woords”. Maar die woorden beteekenen in dit verband, in betrekking tot Gods goedertierenheid, niets. Gods goedertierenheid kan toch niet “onwaarlijk”, “in den oneigenlijken en halven, den ondiepen en armen zin des woords” over de goddeloozen zijn? Of liever nog, door deze bepalingen stemt Zwier feitelijk toe, dat Gods goedertierenheid over de goddeloozen niet is. Hij schrijft immers bovendien, dat Gods vloek blijft rusten op de goddeloozen niettegenstaande de goede gaven van dit tijdelijke leven, die ook zij ontvangen!

Maar hij gelooft ook nog iets anders.

En dat andere heft alles op, weersprekt alles, wat hij eerst heeft beleden. In het schenken van de tijdelijke gaven is God ook goedertieren over dezelfde ondankbaren en boozen. Met andere woorden, Ds. Zwier wil ons doen gelooven, dat ofschoon God in het schenken van de tijdelijke gaven goedertieren is alleen over Zijn volk en Hij de goddeloozen ook in dit leven blijft vloeken, Hij in diezelfde tijdelijke gaven toch ook goedertieren is over alle goddeloozen.

Zwier zegt: “beide gelooven we”.

Wij zeggen: “Neen, dat gelooft ge niet, want als ge 't eerste belijdt, hebt ge daarmee het tweede reeds ontkend”.

En als iemand eerst *ja* zegt en hij zegt dan met betrekking tot dezelfde zaak *neen*, dan heeft hij alle recht verbeurd, om zijn getuigenis als waarachtig te zien aangenomen.

En daarom duide Ds. Zwier het mij niet ten kwade, als ik “die ongelukkige menselijke logica” nu ook op hem ga toepassen, en in hem twee Zwieren ga onderscheiden. (De lezer begrijpt natuurlijk, dat ik het heb over de “Zwieren” van de artikelen in De Wachter). Hij zal dit van ons zelfs wel verwachten. Hij weet het immers, dat wij die menselijke logica, die hij zoo

veracht, maar die wij als een der edelste en schoonste gaven Gods aan den mensch zeer waardeeren en die we, in overeenstemming met Gods wil en diepen eerbied voor de Schrift, met inspanning van krachten op de Schrift toepassen, niet om onze gedachten in die Schrift in te dragen (dat doet de logica juist niet), maar om haar in heur eigen licht (logisch licht, ook al is het openbaringslicht) te verstaan en te verklaren, —dat wij die logica ook toepassen op die reeksen van Schriftuitspraken, die hij maar tegenover elkander laat staan, en daarom van Zwier's dualisme niets moeten hebben. Ik heb teveel eerbied voor Gods Woord, dan dat ik zou kunnen aanvaarden, dat het ja en neen is. Maar hoeveel te meer zal ik die logica dan moeten toepassen op Ds. Zwier! En doe ik dat, dan blijft er maar één resultaat over: twee Zwieren.

En elk dezer Zwieren heeft een eigen voorstelling van God.

De eene Zwier gelooft, dat God goedertieren is alleen over Zijn volk, dat Hij alle goddeloozen ten allen tijde haat, op hen toornt en vergramd is, dat Hij hen gewrocht heeft tot en voorbereidt voor den dag des kwaads, dat Hij hen door vrede en voorspoed in deze wereld op gladde plaatsen zet, dat Hij hen doet groeien en bloeien met het doel om hen in der eeuwigheid te verdelgen. De andere gelooft, dat God over diezelfde goddeloozen, in denzelfden zin, met betrekking tot dezelfde tijdelijke dingen, genadig, goedertieren is, hun gunstig gezind is, in liefde en gunst hun alle tijdelijke dingen, regen en zonneshijn, voorspoed en geluk, vruchtbaarheid en vroolijkheid des harten, have en goed, gave en talent, naam en positie, en wat dies meer zij, doet toekomen.

De ééne Zwier exegetiseert één reeks van Schriftuurplaatsen en komt dan tot de ontdekking, dat God ook in deze wereld alle werkers der ongerechtigheid haat; de andere verklaart, zonder te rekenen met den eerste, een tweede reeks (eigenlijk geen "reeks", doch slechts enkele teksten) van uitspraken der Heilige Schrift en komt dan tot een geheel andere beschouwing van God, volgens welke voorstelling God alle goddeloozen liefheeft, hun gunstig gezind is en zegent met aardse weldaden in Zijne goedertierenheid.

De ééne Zwier is het goed met ons eens, stemt toe, dat er geen algemeene genade is, zoodra we dieper zien dan de oppervlakte, dat in den eigenlijken en waarachtigen zin des woords God alleen over de uitverkorenen goedertieren is, en veroordeelt daarmee Punt I, 1924; de andere Zwier werpt ons als ketters uit zijn kerkverband op grond van hetzelfde Punt I, dat door de eerste Zwier niet werd aanvaard.

De lezer moet niet den indruk krijgen, dat ik dit alles schertsend neerpen.

Het is mij volle ernst.

Ik zie er geen andere weg op, om waarheid en

leugen in Zwier's artikelen te onderscheiden en te scheiden.

Ga ik deze onderscheiding en scheiding niet maken en zou ik dan aanvallen op hetgeen Ds. Zwier in De Wachter schreef, dan zou hij keer op keer met de stukken aantonen, dat ik hem verkeerd voorstel, dat hij ook gelooft, wat ik geloof, dat ik eigenlijk op een stroopop schiet.

En dat moet niet.

Want de ééne Zwier wordt niet door ons bestreden. Hem willen we behouden en als broeder de hand reiken, zoodra hij met ons erkent, dat hij dwars tegenover den anderen Zwier staat. Den anderen Zwier willen we dooden met het zwaard, niet der menschelijke logica, maar des Woords, gehanteerd echter door een geloovige logica.

Dit is geen rationalisme.

Wij plaatsen het menschelijk denken niet boven de Heilige Schrift, maar binden het geheel en al aan de Goddelijke openbaring.

Ook ontkennen we niet, dat er veel is, zeer veel, dat ons menschelijk *begrip* te boven gaat.

En we buigen gaarne voor het mysterie.

Maar we gelooven niet, dat de Heilige Schrift zichzelf tegenspreekt, ja en neen zegt.

En waar dit toch zoo schijnt op sommige plaatsen daar zal gezonde exegese niet kunnen en mogen rusten, voor en aleeer zij die enkele plaatsen in het licht van de *doorlopende* leer der Schrift heeft verklaard.

Gelukt dit laatste niet, dan gaan we toch op die enkele plaatsen van Gods Woord geen dogma baseeren, dat in lijnrechte tegenspraak is met de *analogia fidei* en de *analogia Scripturae*, met de doorlopende leer der Schrift, maar dan zullen we ons oordeel over die enkele plaatsen opschorten, en eerbiedig gelooven, dat ze bij juiste exegese wel in overeenstemming zullen blijken te zijn met het geheel der Schrift, met de doorlopende lijn der Schrift, met haar fundamentele onderwijzing.

H. H.

BEKENDMAKING

HET BESTUUR VAN DE STANDARD BEARER MAAKT AAN DE LEZERS BEKEND, DAT DEGENEN DIE MEER DAN EEN JAAR ACHTERSTALLIGE SCHULD HEBBEN, DE VOLGENDE MAAND DIT BLAD NIET MEER ZULLEN ONTVANGEN, TENZIJ DAN DAT HET LEESGELD VOOR EEN JAAR WORDT AFBETAALD.

THE BOARD

De Predestinatieleer van Augustinus, Thomas Aquino en Calvijn

II.

In paginas 205-290 behandelt Dr. Polman de predestinatieleer van Thomas van Aquino. Na een inleiding krijgen we eerst een hoofdstuk over Thomas' tijd en persoonlijkheid. Het was "de eeuw van het pausdom, waarin de droom van eeuwen werkelijkheid geworden was en de gansche wereld met haar keizers en koningen, tronen en heerschappijen voor de pauselijke marter geknield terneder lag". Ook was het "de eeuw der snelgegroeide bedelorden, die nog geen vastgewortelde traditie bezaten en om den geest riepen, die in scherpe lijn hun gedachten en strevingen zou vastleggen". Maar bovenal was het "de eeuw van de ontdekking van Aristoteles. . . . Al zijne werken werden thans uit allerlei vertalingen, hetzij direct uit het Grieksch, hetzij langs den weg van Arabische overzettingen, gemeengoed van de theologische wereld. Een stroom van nieuwe leeringen en gedachten ontving men daardoor in de scholen, daar zijn *Metaphysica* en *Physica*, *Psychologie* en *Ethiek* met groote interesse bestudeerd werden". En nu werd het de groote vraag: "Hoe moest vanuit het christelijk standpunt over deze nieuwe leer gedacht? Moest zij kloekweg gemeden of gaarne aanvaard? Bood zij de stof om aan het christendom, dat de wereld beheerschte, ook een wereldbeschouwing te geven, die alle gebieden omspant en heel het universum in een machtig *Summa* van gedachten samenvat? "Wie zou op deze vragen een antwoord geven? Het was Thomas van Aquino, die "tracht met Gods hulp de reuzentaak te volbrengen en aan de kerk en theologie een systeem te verschaffen, dat de oude Augustiniaansche traditie met de nieuwe aanwinst van leer, door Aristoteles geboden, verbindt. Door persoonlijke aanleg is hij juist voor deze taak geschikt". Want "de tijd vraagt om een leeraar, een bezonnen denker, en hierin ligt Thomas' bijzondere gave, want onderwijzen, uitleggen, doceeren zit hem van de prilleste jeugd af in het bloed". Dr. Polman beschrijft hem verder als "van nature reflexief, zwijzaam, een scherp denker zonder veel passies, eenvoudig en hartelijk, maar niet temperamentvol, met een jeugd schier zonder storm en drang en amoureuze stoutigheden". Van meer belang nog voor het onderwerp door Dr. Polman behandeld is het volgende: "Ook een persoonlijke ervaring van de totale bedorvenheid van des menschen natuur en van het onderwederstandelijk ingrijpen van de genade des Geestes, Die het stuur des levens krachtadig omwerpt, gelijk Augustinus en Gottschalk ervaren hebben, bleef hem vreemd, wat ongetwijfeld vele dingen in zijn systeem mede verklaart. Wel is de gedachte aan en over God in zijn leven en denken beheerschend, maar toch in geheel

anderen zin dan bij Augustinus, tenminste in diens latere periode. Het blijft meer mystieke verheffing dan persoonlijke uit verlossingservaring geboren gemeenschapsbetrekking". Maar hij wordt beheerscht door liefde tot de waarheid en als het om de waarheid te doen is, kent hij geen vrees. 112-114.

Hierop volgt een hoofdstuk over het werkprogram van Thomas, waarin vooral de aandacht wordt gevestigd op de poging om de synthese tusschen christendom en Aristoteles te vormen, en, in verband hiermee, op zijne scherpe onderscheiding tusschen rede en geloof, het natuurlijke en bovennatuurlijke. "Daarbij is het Thomas' vaste overtuiging, die met bezieling en groote kracht verdedigd wordt, dat al deze bezwaren wegvallen, zoo zijn verbinding van Aristoteles en het christendom gemeengoed van kerk en christenheid worden zal. Aristoteles geeft n.l. klare en scherpe onderscheiding aan de hand voor afbakening van het gebied van rede en geloof. Al wat uit de zintuigelijke ervaring gewonnen en afgeleid wordt—het eenige brongebied der natuurlijke kennis—door de intellectus agens, behoort tot het terrein van redewaarheid en wijsbegeerte. Al wat daarboven uitgaat, en daarom alleen uit openbaring gekend kan worden, tot het gebied van geloof en theologie. Deze onderscheiding stelt de natuurlijk bereikbare wetenschap naast en onder bovennatuurlijke geopenbaarde geloofswetenschap. De goddelijke illuminatie wordt zoo niet uitgebreid over het gebied van het natuurlijke weten, dat zijn zelfstandigheid herwint en autonoom wordt. En het geloofsgebied niet langer verlaagd tot het terrein van rationeel bewijsbare waarheden. Alle gevaar van mysticisme en pantheïsme acht hij daardoor uitgesloten". 218-219.

Volgen enkele hoofdstukken, waarin ons de historisch-genetische ontvouwing van Thomas' predestinatieleer geboden wordt. We zijn er op voorbereid, dat "de verbinding van het Helleensche, heidensche denken met het christendom" ook bij Thomas onmogelijk zal blijken, dat de poging om deze synthese te bewerkstellingen, moet uitloopen op "verwatering, ombouw en afslijping van beide". Want "hoemeer het christendom wordt omgevormd in een bevrijdingssysteem, waar gespannen arbeid verlossing brengt, hoe dichter het het oude heidensche beginsel: 'ik werk, opdat Gij werkt', nadert".

Daarbij merkt Dr. Polman op, dat de tijd, waarin Thomas leefde, zulk een omwerking en verwatering bevorderde. "Echte Augustinianië waren zeldzaam bij alle Augustiaansche formules. Het was alles nog wel geen Pelagianisme, wat in de verschillende scholen gevonden werd, maar wel Semi-Pelagianisme allerwegen. Daarom mag—als het eerste jeugdwerk van Thomas dat niet anders dan rasecht Semi-Pelagianisme biedt, niet alles toegeschreven aan de zucht tot verbinding van Hellenisme en Christendom—ook de anti-Aristotelianen waren in hun beschouwing meestal semi-

Pelagiaansch—maar dat het er door bevorderd werd is, duidelijk”.

Bij de behandeling van Thomas' predestinatieleer onderscheidt Dr. Polman vier verschillende stadiën. Eerst wordt ons beschreven Thomas' beschouwing, zooals we die vinden in zijn *Libri Sententiarum*, gekenmerkt door Semipelagianisme; daarna wordt ons het “overgangsstadium geteekend, waarin dit Semi-pelagianisme nog niet is overwonnen; ten derde worden de Commentaren geraadpleegd, waarin Thomas de Augustiaansche leer van verkiezing en verwerping en particuliere heilswil aanvaardt; en eindelijk wordt de afsluiting van zijne ontwikkeling op dit stuk gevonden in de *Summa Theologie*.

Het is metterdaad treffend, hoeveel de mensch in *puris naturalibus* in onderscheiding van den mensch, die de *dona supernaturalia* bezit, bij den Semi-Pelagiaanschen Thomas, gelijkt op den gemeene-gratiemensch ten onzent geboetseerd, in onderscheiding van den bijzondere-genade-mensch. De wijze, waarop Thomas tot zijn mensch in *puris naturalibus* komt, en waarop de gemeene gratie voorstanders ten onzent hun burgerlijk rechtvaardig mensch vormen, verschilt; maar de resultaten gelijken op elkander als twee dropfels water. “Heel de beschouwing van den mensch in suis *naturalibus* gaat in tegen de gansche leer der Schrift, die de aardsche ziele mensch boos en verdorven noemt, hatelijk zijnde en haat voedende jegens God en menschen, doof als een adder, die zich niet wil laten belezen, arm als een braakland, dat vol onkruid en woekerplanten nederligt. Maar deze schriftuurlijke leer, door Augustinus ten volle aanvaard en uitgebouwd, heeft Thomas vervangen door de tweeërlei conceptie van den mensch in *puris naturalibus* én toegerust met *dona supernaturalia* (de mensch in zuiver natuurlijken staat en de mensch toegerust met boven-natuurlijke gaven, H.H.). Ook de overgeleverde leer der erfzonde wordt daardoor geheel van karakter veranderd. De erfzonde neemt nu alleen de bovennatuurlijke toerusting weg, maar laat de natuurlijke gaven volkomen intact, zoodat zij niet in het minst veranderd of verloren zijn. Al de goederen, die hij voor zijn natuurlijk levensdoel van noode heeft, heeft hij behouden, terwijl alleen de *habilitas* (geschiktheid, H.H.) voor het hogere doel verminderd werd”. 222.

Wat dit beteekent wordt verder duidelijk, zoo we letten op het antwoord, dat Thomas geeft op de vraag, of de mensch zonder genade eenig goed kan doen. Dan antwoordt hij, dat we moeten onderscheiden tusschen natuurlijk en boven-natuurlijk goed. (De gemeene gratie-theorie maakt onderscheid tusschen “natuurlijk en geestelijk” goed). En deze onderscheiding moet dienst doen, “om een natuurlijke zedelijkheid te vindiceeren. Tusschen beide uitersten moet hier volgens Thomas gekozen, tusschen het Manicheïsme met zijn *necessitas peccandi* (noodzakelijkheid van zondigen, H.H.) en het Pelagianisme, dat door den vrijen wil

het verrichten van elk goed mogelijk acht, ook zonder bovennatuurlijke genade. Ook Pelagius dwaalde—en de bewijsvoering is typeerend Thomistisch—want van *meritum* (verdienste, H.H.) kan alleen gesproken worden in quantum *actus est efficax ad illud praemium consequendum, quod facultatem naturae excedit* (in zooverre als de daad dat loon kan bereiken, dat het natuurlijke vermogen te boven gaat, H.H.). Daarom is dan ook sublevatie noodig per *habitus*, *qui et naturae facultatem excedit, sc. gratia*. (door een deugd of vermogen, die ook de natuurlijke bekwaamheid overtreft, n.l. genade, H.H.). Zelf vindt hij zijn standpunt tusschen deze twee ketterijen in. *Homo per liberum arbitrium et bona et mala facere protest, non tamen in actum meritorium sine habitu gratiae* (De mensch is bekwaam om beide het goede en het kwade te doen, echter niet tot eenige verdienende daad, zonder de macht der genade, H.H.). Wel is een goddelijke oorzakelijkheid van noode, die voor alle menscheelijke handelingen noodzakelijk is”.

De conclusie van Thomas in deze periode op dit punt is dan ook, dat de mensch in zooverre goed is, dat hij in het natuurlijke vele goede dingen kan doen.

We hebben er reeds eerder en herhaaldelijk op gewezen, dat de gemeene gratie-leer aangaande den natuurlijken mensch zeer veel gelijkt op en nauw verwant is aan de Semi-Pelagiaansche voorstelling van den mensch in *puris naturalibus*. De weg waarlangs men tot deze voorstelling van den gevallen mensch komt, is verschillend. Volgens het Semi-Pelagianisme is door den val de mensch in zijn natuur niet geschonden; alleen de bovennatuurlijke gaven zijn hem ontnomen, heeft hij verloren. Volgens de gemeene gratie-leer zou de zonde hem wel geheel en al verdorven hebben, zoodat hij ook in natuurlijke dingen het goede niet zou kunnen doen, had de inwerking der algemeene genade de doorwerking der zonde in zijne natuur niet gestuit, en ware er niet een blijvende werking dier gratie. En zelfs in dit opzicht is er overeenstemming, want ook het Pelagianisme erkende een goddelijke oorzakelijkheid, waardoor de mensch tot het goede in natuurlijke dingen werd bekwaamd. Thans noemt men die oorzakelijkheid “gemeene gratie”. De voorstelling van de gemeene gratie theorie slaat op dit punt zelfs tot determinisme over. Lees maar de volgende paragraaf uit Kuyper's *De Gemeene Gratie*, II, 302, 303:

“Maar hiermede is volstrekt niet gezegd, dat die persoon niet nog leeft. Dat hij nog leeft ziet ge voor oogen. En zelfs in de hel *leven* nog alle rampzaligen. Hieruit volgt, dat er in den onbekeerde nog wel terdege allerlei krachten werken, zij het ook slechts ten deele, in de van God verordende richting. Zonde en dood zijn geen werkeloosheden, maar veeleer sterke werkingen. Satan is geheel verzonddigd en dood, en toch gaat er van Satan ongemeene kracht en werking uit; alleen maar kracht en werking in geheel *tegenovergestelde* richting van wat het zijn moest. Ware

nu in het Paradijs, na den val, geen gemeene gratie ingetreden, zoo zou de mensch in gelijken toestand verkeerd hebben als de gevallen engelen. Hij zou na kort proces volstrekt zondig en onredbaar zijn geworden. Nu echter is het anders. De ombuiging van de in hem werkende kracht in tegenovergestelde richting is niet *geheel* doorgegaan, maar door God gestuit, en zijne gemeene gratie is nog gedurig bezig, om allerlei kracht en werking in hem, die aan zichzelf overgelaten, geheel in zonde zouden afbuigen, weer gedeeltelijk in goede richting te buigen. Dat is dan niet zijn verdienste (vergelijk hier Thomas': non tamen in actum meritorium sine habitu gratiae: de mensch is niet bekwaam tot eenige verdienstelijke daad zonder de macht der genade, H.H.), want de stoot, die uit zijn *ik* voortkwam, zou juist omgekeerd, die werking in geheel verkeerde richting hebben gedreven; maar God komt tusschenbeide, en door zijn gemeene gratie stuit Hij ten deele de afbuiging, en bewerkt daardoor, dat de werking tot op zekere hoogte conform Gods wil uitkomt. Als de wind vlak zuid staat, zou een schip van onze kust in zee stekend, niet anders dan noordwaart op kunnen drijven, zoo het aan zichzelf werd overgelaten. Maar als nu achter het schip een roer wordt aangebracht, en de stuurman haalt dat roer over, dan komt datzelfde schip, ook al blijft de wind vlak zuid staan, toch niet in het noorden uit, maar landt het op de Engelsche kust. En datgene nu, wat het roer aan het schip doet, datzelfde doet de gemeene gratie bij den zondigen mensch. De zondige aandrift zou hem rechtuit naar absolute zonde voeren, maar de gemeene gratie buigt hem zijwaarts, en zoo komt hij uit bij burgerlijke gerechtigheid. En toch, wat het schip naar Engeland voortstuwt, is *niet* de roerpen, maar de zuidenwind. En zoo ook, wat den zondigen mensch bij burgerlijke gerechtigheid doet uitkomen, is niet de stuwkracht der gemeene gratie, maar het leven, dat uit hem zelf werkt. Alleen maar, gelijk het roer de rechte beweging stuut en zijwaarts afbuigt, zoo ook stuut de gemeene gratie die uit hem werkende kracht in haar verkeerde richting, en buigt haar naar de ordinantie Gods. Zoo echter dat het toch alleen aan het roer te danken is, dat het komt, waar het wezen moet, en zoo ook alleen aan de gemeene gratie, en niet aan den zondaar, dat er burgerlijke gerechtigheid tot stand komt. De veerpont, die aan de ketting overgaat, ook wel *gierpont* genoemd, kan als beeld dienst doen voor dezelfde gedachte. Ook bij de gierpont toch zou de stroom van het water de pont wegvoeren, en niettemin is het diezelfde stuwkracht van het water, die, nu van terzijde gebroken, de pont naar de overzij brengt."

Ge ziet, ook hier hebben we eene goddelijke oorzakelijkheid, die den zondigen mensch tot iets positief goeds brengt, zelfs dwingt, tegen de neiging van zijn natuur in.

Doch hoe dit ook zij, en langs welke verschillende wegen men ook zijn voorstelling van den gevallen

mensch moge construeeren, feit is, dat men nagenoeg bij hetzelfde resultaat uitkomt: een natuurlijke, gevallen mensch, die in natuurlijke dingen het positief goede kan doen.

Een vergelijkende dogma-historische studie op dit punt, zou aan het licht moeten brengen, dat de theorie der gemeene gratie, in de laatste jaren zoo hoog geroemd als een der steunpilaren van het Calvinisme, niet Calvijnsch van oorsprong is, ook niet terug gaat tot op Augustinus, maar haar vuile bron heeft in het Semi-Pelagianisme. Vandaar ook de drang van het beginsel in deze theorie, om bij het volslagen Pelagianisme en Arminianisme uit te komen, zooals ten onzent 1924 wel heeft bewezen.

Dr. Polman duide het mij niet ten kwade, als ik hier iets meer geef, dan bloote bespreking van zijn boek zou vorderen. De bespreking wordt hierdoor aangenamer en ook vruchtbaarder voor onze lezers.

En thans kom ik wel weer op verhaal.

Deze Semi-Pelagiaansche voorstelling wordt door Thomas nooit overwonnen, althans niet ten volle. Ook niet in zijn laatste periode, wanneer hij hoe langer zoo meer de Augustiaansche beschouwing, de predestinatie betreffende, wordt toegedaan. Want ook dan nog handhaaft hij "de onderscheiding van den natuurlijk en bovennatuurlijk toegerusten mensch, die hem vreemd doet staan tegenover de Schriftuurlijke, Augustiniaansche tegenstelling van de civitas Dei en de civitas diaboli (de stad of staat Gods en de stad of staat des duivels, H.H.), wier felle strijd den zin der historie uitmaakt. Voor Augustinus ligt de gansche wereld onder de gevloekte heerschappij van satan; zij is absoluut verdorven en staat vijandig tegenover den staat Gods. Voor Thomas is het leven hier voor den natuurlijken mensch goed en aangenaam. Laat zijn doel beperkt zijn, het is opzichzelf goed. Hierdoor wordt ongetwijfeld bevorderd het zien van Gods predestinatie en reprobation als twee trappen, twee verschillende graden, die door Gods goedheid zoo geordend zijn, dat zij de volmaaktheid van het universum dienen". 255.

Ook de scherpe antithese in Gods houding tegenover rechtvaardigen en goddeloozen, verkorenen en verworpenen, geredden en verharden, die we bij Augustinus aantreffen, wordt tot het laatste toe bij Thomas gemist. Waar hij de schriftuurlijke tegenstelling tusschen goed en kwaad, rechtvaardig en onrechtvaardig, heilig en onheilig, op Neoplatonische wijze verwatert tot een gradueele onderscheiding, daar verwondert het ons niet, dat hij hetzelfde doet ten opzichte van Gods houding tegenover verkorenen en verworpenen, en dat hij, evenals Punt I, 1924, een zekere gunstige gezindheid Gods aanvaardt tegenover de verworpen goddeloozen. "Hiermee staat in verband, dat de heilige oorlog tusschen deze twee staten (civitas Dei en civitas diaboli, H.H.) bij Thomas geen leidende rol speelt. Terwijl voor Augustinus in den bangen kamp der gees-

ten en der menschen God voortdurend ingrijpt, en de booze civitas der verworpenen verhardt en hun zonde met zonde straft, staat God bij Thomas meer passief en permissief tegenover de boozen. Hij houdt hun nog steeds tal van dingen voor, die hen op zichzelf tot het goede moesten drijven, terwijl de verharding zuiver negatief verstaan wordt. De dwaze mensch sluit de oogen voor het alom schijnend licht der genade, zoodat hij ten slotte niet anders wil, een gedachte, die Thomas, al wijzigt zich zijn houding tegenover Gods algemeenen heilswil, toch tot het laatste toe poneert. Alles moet hier immers redelijk blijven. In al Gods daden tegenover de zonde en het kwaad moet het bonum (het goede, H.H.) door ons kunnen worden aangetoond. De sterke rationaliseerende trek in Thomas' gansche systeem, die ook thans nog het Roomsche-Katholicisme beheerscht, dit zich aangenaam maken bij het gezonde verstand, blijkt een sterke dominant in al zijn beschouwingen", 256.

Vergelijk hiermee nu de beschouwing, die ten onzent door de Christelijke Gereformeerde Kerken werd aangenomen, de voorstelling, dat God den goddeloozen gunstig gezind is, hun het goede schenkt, hen zegenen wil, terwijl zij dien zegen Gods in vloek verkeeren, dat Hij hun Zijne genade aanbiedt, terwijl zij die genade niet aannemen; en houdt dan daarbij voor de aandacht haar duidelijk uitgesproken afkeer van onze voorstelling, dat er een afstootende, verhardende werking van Gods groote verbolgenheid uitgaat naar alle verworpen goddeloozen, ook zelfs door de dingen van dit tijdelijke leven; en het zal toch duidelijk zijn, dat ook in 1924 ten onzent de Augustiniaansche erfenis veracht, de Semi-Pelagiaansche ketterij gehuldigd werd.

En het eenvoudig geloof van Ds. Zwier, waardoor hij meent de algemeene goedertierenheid Gods te kunnen aanvaarden, blijkt hier toch een rationaliseerende trek te zijn, een "zich aangenaam maken bij het gezonde verstand". Zijn beschuldiging van rationalisme tegen ons komt voor zijn eigen deur terecht!

Evenmin verwondert het ons, dat Thomas eigenlijk nooit de predestinatie zonder voorgeziene werken leert, maar in de electie een plaats geeft aan de verdienstelijkheid der goede werken; noch ook dat de goddelijke, soevereine voorbeschikking geen centrale plaats krijgt in zijn gedachtensysteem. "Zoo blijkt ook uit de leer der genade, dat de handhaving van Gods vrijmachtige verkiezing geen centrale plaats noch in zijn gedachtenwereld, noch in zijn theologisch systeem ontvangen heeft. De genade is niet particulier. Haar onwederstandelijke werking bij de voorbereiding en in de rechtvaardiging staat buiten verband met de van God gewilde realiseering van Zijn verkiezing door Zijn predestinatie. Wel wordt de perseverantia viae (de volharding in den weg, H.H.) als een particulier donum (gave H.H.) gesteld, maar nergens concreet doorgevoerd. Op de perseverantia gloriae (de volharding tot de heerlijk-

heid, H.H.) die met Gods gaven kan verdiend, op de ordening van Gods wijsheid, waarbij elk schepsel secundum modum (op zijn eigene wijze, H.H.) moet werken, waardoor na de instorting der genade het eeuwige leven kan verdiend, valt alle nadruk. Aan het eind blijkt, dat alleen de electi het einddoel bereiken, zonder dat daarvoor eenige verklaring wordt gegeven. Het verdienen der heerlijkheid is het groote program, waarbij de onzekerheid van het persoonlijke heilsbezit a.s. een sterke stimulans tot rusteloze activiteit medewerkt". 285.

In een negental stellingen vat Dr. Polman ten slotte zijn beschouwingen over de predestinatieleer van Thomas van Aquino samen.

Dit tweede deel van Dr Polman's werk wordt besloten met een bespreking van de leer der predestinatie bij de latere Schoolmannen en bij de reformatoren vóór en buiten Calvin (Luther, Zwingli, Bucer).

Over zijn studie over de predestinatieleer bij Calvin handelen we nog een volgende keer, D. V.

H. H.

NOTICE

THE Annual meeting of the R.F.P.A., (Standard Bearer) will be held on THURSDAY, September 22, at 7:45 o'clock. Remember (not on September 23 as was announced in the former Standard Bearer).

New Board Members will be elected from the following nominations: — J. Heys Sr., G. Gritters, B. Woudenberg and A. Wychers.

Other important financial business will come up for discussion.

The Agents will be present at 7:15 o'clock to receive membership and subscription fees.

Rev. H. Hoeksema will give a speech.

All readers of the Standard Bearer are cordially invited to attend this meeting.

THE BOARD

ATTENTION! READERS

HEREBY NOTICE IS GIVEN, THAT ALL SUBSCRIBERS WHO ARE MORE THAN ONE YEAR IN ARREARS, WILL NO LONGER RECEIVE THE STANDARD BEARER AFTER NEXT MONTH, UNLESS THEY PAY UP AT LEAST ONE YEARS' SUBSCRIPTION.

THE BOARD

Daders Des Woords

Daarover gaat het in Jacobs brief.

We zijn er in onze kerkelijke wereld, gelijk we die rondom ons zien, gewend aan geworden, dat men den godsdienst beschouwt als iets dat van den mensch moet uitgaan. Men moet wat doen, opdat Gods koninkrijk wordt gebouwd. Het is niet zoozeer een zaak van belijden, doch van doen. Geen wonder dat een Gereformeerde belijder bang is van al dat geroep om hem heen. Hij schuwt werkheiligheid, wel wetende, dat in geen enkel werk zijnerzijdsch eenige verdienste kan liggen. Hij wil het zwaartepunt niet verlegd hebben van God naar den mensch, omdat hij zijn God God wil laten.

Het gaat er in Jacobus' brief niet over, dat we werkheiligen zouden zijn, maar wel, dat Gods volk in het midden der wereld zich als van Zijn partij zijnde zal openbaren. Het is waar, Jacobus spreekt van hoorders en daders des Woords, maar deze beiden vormen geen tegenstelling. Hij bedoelt niet te zeggen, dat we het Woord niet moeten hooren en wel wat zouden doen. Geheel op zichzelf genomen is dit alreeds onmogelijk. Wie niet eerst luistert naar het Woord is niet in staat iets te doen. Hij zegt, dat de gemeente het Woord met zachtmoedigheid moet ontvangen. Het Woord wordt in Christus gemeente verkondigd, rijkelijk gestrooid en gezaaid en voor haar moet het altijd Godes Woord zijn. Door dat Woord wordt zij bekend met het bereide heil en wil God werken om haar te zaligen.

Neen, niet maar wat doen moet de gemeente, maar voor alle dingen moet zij luisteren en nadat zij geluisterd heeft moet zij doen. Hij wil maar zeggen, hooren en doen behooren onafscheidelijk saam, want op het hooren moet het doen volgen. Geloof en werken, hooren en doen zijn onlosmakelijk aan elkander verbonden. En om te doen moet de gemeente in dat Woord inblikken als in een spiegel. Dan is de man zalig, die beiden in het leven ontdekt.

Op geheel eenige wijze drukt Jacobus zich uit als hij zegt, "Maar die inziet in de volmaakte wet, die der vrijheid is, en daar bij blijft, deze, geen vergetelijk hoorder geworden zijnde, maar een dader des werks, deze, zeg ik, zal gelukzalig zijn in dit zijn doen".

In deze woorden vereenzelvigd de schrijver de volmaakte wet met de wet der vrijheid. Duidelijk is het echter, dat hij met die tweeërlei omschrijving het één en hetzelfde bedoelt. De wet der vrijheid is hetzelfde als de wet der volmaaktheid en beiden zien op het ééne Woord Gods. De vraag is wat bedoelt Jacobus als hij zegt, dat het Woord Gods de Wet der vrijheid is? Is het gelijk aan de uitdrukking Wet en Evangelie? Er zijn altijd menschen geweest, en hun getal vandaag is legio, die met voorliefde over wettische en evangelische predikers en prediking spreken. En het groot-

ste getal bestaat dan uit hen, die het liefst over den evangelischen prediker spreken en onder de evangelische prediking zitten. Echter, de onderscheiding alds gemaakt bedoelt het eene Woord Gods te scheiden. Het wil niet minder dan dit, het ééne verwerpen ten koste van het andere. De Schrift kent een zulk scheiding niet. En ook Jacobus wil er niet van weten.

Hij spreekt van het Woord Gods als de Wet der vrijheid. Ware vrijheid mag nimmer verklaard losbandigheid te zijn. Dit kan alreeds niet omdat het Woord ons bindt. Het eischt van ons een leven naar den wil van God. In ons denken en willen en begeeren zal het alles moeten zijn naar den eisch van het Woord des Heeren. Geestelijk is de mensch echter gebonden, Niet zoo, dat in zijn gebondenheid hij eigenlijk iets anders begeert en wil een denkt, maar wel zoo dat hij in zijn denken en willen en begeeren door de zonde gebonden is. Hij kan de gerechtigheid niet willen, Gods Wet als richtsnoer niet begeeren en naar den eisch Gods gansch het leven inrichten. Geestlijk-zedelijk is hij een dienstknecht der zonde, bewust willend en begeerend de zonde dienende. Houd hem het Woord Gods, de Wet der vrijheid, maar voor en hij reageert onmiddellijk en zal u zeggen, dat hij aan die vrijheid wel het allerm minst behoefte heeft. Hij is vrij en laat zich door niemand zeggen, dat hij gebonden is. Zoo is het met een ieder van nature. Zelfs komt dit sterk uit wanneer hij deze weg weet en den weg opgaat der goddeloosheid. Juist dan hoort ge hem zwetsen over zijn verkregene vrijheid in onderscheiding van wat hij noemt zijn vroeger gebonden leven. En het is daarom juist dat hij alle vermaning in den wind slaande niet slechts een gedeelte van het Woord, doch gansch het Woord Gods verwerpt. Hij keert het Woord der vrijheid geheel en al den rug toe. Dat is ook duidelijk uit hetgeen Jacobus van hem zegt. Die man blijft niet bij den spiegel van het Woord staan, doch hij heeft terstond vergeten hoedanig hij was en is weggegaan. Het ontbreekt zoo iemand aan waarachtige zelfkennis en de allerduidelijkste uiteenzetting van het Woord doet hem nooit anders worden dan hij werkelijk van nature is.

Toch bedoelt het ook niet, dat het Woord der vrijheid zonder meer vrij maakt. Er ligt in het Woord geen kracht om vrij te maken. Het is alleen het Woord, dat door Gods Geest wordt toegepast aan het hart van den wedergeboren zondaar waardoor het Woord der Waarheid voor Gods kind de Wet der vrijheid wordt. Voor hem is dat Woord de spiegel waarin hij zijn natuurlijke gebondenheid leert zien en die hem zijn zonden toont en de schuld der zonde doet erkennen. Maar daarbij blijft het dan ook niet. Want datzelfde Woord laat hem ook zien, dat er een Heiland is, Die de schuld op zich nam en die schuld wegdroeg. Er is een Zaligmaker, zijn Zaligmaker, Die door Zijn Geest in hem werkt het willen en het werken naar Gods welbehagen waardoor hij zich der zonde ge-

storven weet en in nieuwigheid des levens gaat wandelen. Voor hem is het Woord dat der Waarheid en der Vrijheid tegelijkertijd. En naar dat Woord richt hij zijn leven in en openbaart hij naar buiten henen het leven der vrijheid.

Daarin wordt hij dan ook onderscheiden van den man, die wel hoort doch niet doet. Hij ziet, integensstelling met den hoorder, gedurig in den spiegel van het Woord. Naar het oorspronkelijke buigt hij zich en wil van alle kanten zien wie hij is, wie zijn God is, wat zijn God van hem eischt. Aldus blijft hij bij den spiegel van dag tot dag. Het is niet slechts voor een keer, dan toch ware hij den hoorder, die nooit dader wordt, gelijk. Op het allernauwkeurigst wil hij zichzelf onderzoeken, wil hij weten wie en wat zijn God is, wil hij weten hoe het leven moet worden ingericht. Dat is ook geen wonder. Jacobus zegt: 'en blijft daarbij staan'. Wat hij aangaande zichzelf en God heeft leeren kennen heeft op hem een diepen en blijvenden indruk gemaakt. Hij kan eenvoudig bij dat Woord der Waarheid, die Wet der Vrijheid, niet weg. En al gaat het dan door de diepten en moet hij alles derven, bij den spiegel kan hij nooit meer weg. Ontneem hem maar alles. Verguis en vertrap hem om des Woords wil, het baat alles niets, hij blijft daarbij staan.

Daarom is er dan ook wel in zijn leven een vrucht te onderkennen van wat zijn doen is en waarin het bestaat. Persoonlijk heeft hij behoefte aan belijdenis van zonde en schuld, aan de gemeenschap met God door Christus Jezus. Hij wil in de derde plaats ook in het leven naar de Wet der vrijheid leven. Moeilijk? Zeker! Moeilijk met het oog op zichzelf. Zijn vijanden bekampen hem. Moeilijk uit het oogpunt van de wereld waarin hij leeft en waardoor zijn pad loopt. We weten het immers wel? Als werkman en patroon beide. Altijd maar weer naar die Wet het leven ingericht zonder eenig compromis. Als ouders waar aanstonds de school zal beginnen, het seizoen van allerlei activiteit weer aangebroken is. En dan soms ook nog duur, nietwaar?

En toch daarin alleen heil en zaligheid. In den weg van Gods geboden te wandelen geeft vrede. Want alleen het Woord der Waarheid, de Wet der Vrijheid mag het richtsnoer zijn, nietwaar? Voor ons en onze kinderen, het bondsvolk Gods, blijft er nooit een andere keuze over.

Het is dan ook altijd weer plicht en dure roeping elkander geduriglijk er op te wijzen, dat het daders des Woords zijn noopt tot onderzoek. Als gemeenten, dikwijls klein en financieel zwak, is het zoo gemakkelijk onszelfen wijs te maken, dat het niet aangaat om met een enkel tekstwoord meer hooi op den vork te nemen. En vooral het kostbare onderwijs eener bijzondere school op te brengen en te beredderen moge dan wel een ideaal zijn, maar daar moeten we het dan ook bij laten. En zoo zijn er nog veel andere dingen,

die nog wel gedaan behoorden te worden, doch ge kunt geen ijzer met handen breken. We zouden er haas den moed bij op gaan geven. Maar de eenige weg, dat is de eenige goede weg, is die van den spiegel des Woords. Wat heeft in al die dingen de spiegel ons te zeggen? Wat in verband met de toekomst der gemeenten? En dan is dit wel boven alle twijfel verheven, dat die spiegel van het Woord der Waarheid, Wet der vrijheid het licht geeft over alle levensvragen. Het beantwoordt aan de vragen noodig voor het zelf-onderzoek, en eischt van alle eigen werk af te zien en eindelijk wijst het den weg aan hoe het leven der dankbaarheid een leven zal zijn naar het Woord van God

W. V.

Bij Eeuwigen Gloed

Die eeuwige Gloed is God.

Hij is een verteerend vuur!

Dat dit zoo is, had Sion ervaren en dat kennelijk. De goddelooze Assyriër had het heilige land verwoest en stond met zijn wreede drommen tot aan de poorten van Jeruzalem. En daar spoog hij zijn gal uit tegen God en het volk van God. En de godvreezende Konin, smolt weg voor het aangezicht van den God des hemels en der aarde. "Zal God dan Zijn gena vergeten? Zie toch, O groote God, hoe de onbesnedenen Uw grooten Naam lasteren. Zou Jehovah kunnen verlossen?"

En de brieven liggen uitgespreid voor het Aangezicht.

Het is nacht.

De soldaten liggen te slapen rondom de wachtvuren en niets wordt gehoord dan het geroep der schildwachten. Nog ietwat wachten en dan gaan we die trotsche stad bestormen: "Een liefje of twee voor iederen man! Voor Sanherib een buit van verscheidene verven, een buit van verscheidene verven, gestikt; van verscheiden verf, aan beide zijden gestikt, voor de buithalzen!" Zoo droomde men en mijmerde, in diepen slaap verzonken, wanneer de geest des menschen rondwaart in zijn fantasieën; droomende van het genot (?) der roof.

Doch, o wee! het zou hier zijn een roof van het volk van dien vreeselijken God van Israel!

En daarom; — wat wil dat vreemde licht, dat afstraalt van boven? Overal in het leger waart het rond; het staat stil nu, neen, toch niet — het gaat verder, keert weer en verdwijnt ten slotte.

Dat licht? Het was een Engel die pas uit den hemel kwam en hij kwam met een boodschap van God. Ga heen naar de aarde, naar de belegerde stad, waar Mijn Naam woont en sla, vernietig, verbrijzel de God haters ten getale van honderd vijf en tachtig duizend strijdbare helden.

En toen zij zich des morgens vroeg opmaakten, zie

deze waren alle doode lichamen. Een stom getuigenis, dat God God is en niemand meer; meer nog: een profetie van den naderden oordeelsdag, wanneer de duivel en al zijn begeesterden zullen wegzinken in den eeuwigden dood. "En de Engelen zijn de maaiers".

Wat is er toch wel gezongen in het eertijds benauwde Jeruzalem? hoor ik U vragen. Ja, mijn vriend, dat zal wel waar wezen, doch ik hoorde ook iets anders.

Er waren ook in die dagen humanisten onder het volk van God. Zij hadden God niet lief, doch beminden den mensch in zijn weedom. En toen die medelijdende menschen vanaf de wallen en muren der stad al die doode Assyriërs zagen, en toen weer dachten aan de profetische woorden van Jesaja — zoo keerden zij zich van dit ijselijke tafereel en beefden en riepen het luide uit: "Wie is er onder ons die bij een verterend vuur wonen kan; wie is er onder ons die bij een eeuwigden gloed wonen kan?"

Dat is een eigenaardig soort menschen. De Bijbel noemt hen in dit verband: "De zondaren te Sion en de huichelaars". Dat zijn de ongelukkigste menschen die er kunnen bestaan. Dieper kan het niet.

Het is een volk, dat opgroeit met het ware volk van God. Zij doen ook belijdenis van den Naam. Daardoor wordt hun naam Sionet. Ze gaan er prat op: "Wij zijn de besnedenen den Heere!"

Doch ze zijn alleen in het lichaam besneden, hun hart is hard. Den God die GOD is lijken ze niet. Ze hebben den mensch veel liever. Ze zijn de humanisten van alle eeuwen.

En als God die GOD is Zich dan eens heel duidelijk openbaart als de God die een ontoegankelijk licht bewoont en daarom geen kwaad kan aanzien en die de ongerechtigheden zeker bezoekt — en daarom met Zijn ontzettende straffen komt: zie, dan kermt dat soort menschen, neen, huichelaar: Wij kunnen bij dien gloed van Gods heiligheid en gerechtigheid niet verkeerden.

En waarom niet? Omdat ze zelfs enkel ongerechtigheid zijn. Daar is geen grijntje van dat heerlijke leven Gods in hen en ze gevoelen het: die verplettering van de Assyriërs is eigenlijk mijn verplettering. En ze haten er God om. Het is de haat tegen het verblindende Licht van Gods verbondsleven. En dat licht van God is het licht der liefde. Het licht der heilige, Goddelijke Zelf-liefde.

Wie kan dan bij dien gloed wonen? Wel, dat kan wel, doch dan zijn de vereischten als volgt: Dan moet men wandelen in gerechtigheden. En dat is met een trachten niet klaar. Men moet daadwerkelijk en van harte, van de wieg tot den laatsten snik, in gerechtigheden wandelen. Gerechtigheid is die deugd, waarin men in zijn willen altijd in harmonie is met het hoogste goed, dat is, God. Dat moet het motief van heel het leven wezen. Want de wandel van een mensch is zijn leven zooals hij het leeft van het hart uit. Daar begint zijn wandel en door dat hart wordt zijn wandel

gekenmerkt. In de tweede plaats, moet zijn mond enkel billijkheden spreken. Om hetzelfde in andere woorden te zeggen: De openbaring van den mensch moet eigenlijk een weerspiegeling zijn van God. God is billijk in Zijn spreken: Hij is in dat spreken rechtvaardig en recht. Zoo ook het schepsel. Daar mag geen krom of verkeerd woord uit, den ganschen lieven dag. De redenen mijns monds moeten enkel schoonheid en goedheid en liefde zijn. Dan ben ik een beeld van God, want zoo is Hij.

Sommige andere dingen mag ik niet zijn of doen: ik moet wars zijn van het oneerlijke, valsche, wreede en kwade. Als men aan komt dragen met het gewin der onderdrukkingen dan moet ik mij daarvan afwenden en dat altijd; als men mij om wil koopen met een geschenk, dan moet ik zelfs mijn hand uitschudden, dat er geen klein geschenkje aan blijft kleven: ik mag niet valsch zijn in mijn oordeel; als men rondwaart om den naaste te dooden en bloedschuld op bloedschuld te stapelen en het geboefte tracht om U van hun partij te doen zijn, dan moet ge het oor toestoppen; en als het kwade lokt en noodt, dan sluit ge de oogen toe.

Zie, als dat alles in ons is, dan kunnen we wel bij God wonen. Want dan zijn we gelijk God is. Dan zijn we kinderen van den Vader die Zijn beeld dragen. En dan kan men met Hem onder één dak verkeerden. Want dat is de idee van wonen. Daar onder dat ééne dak gaat men met elkaar om als vrienden. Daar geniet men van elkaar den ganschen lieven dag; daar is men één!

Doch als de zaak zóó staat, en zoo staat ze, dan rijst de vraag: Maar wie kan dan bij God wonen? Hebben dan die huichelaars en zondaars te Sion misschien wel gelijk? Er is toch niemand die volmaaktelijk dat alles kan doen? Als dat zoo is, dan moet men wel tot de conclusie komen, dat we ten slotte alle maal verteerd zullen worden door Engelen der wrake. De een eerder, de ander later.

Dat zou ook werkelijk ons lot zijn als God niet gedachten des vredes gehad had. Het is waar, we stemmen het van harte toe, we zijn geen haar beter dan zij die de Bijbel de goddeloozen noemt. Ook wij zijn kinderen des toorns. En er is er niet één die ook maar iets heeft van al die deugden die we boven opsomden. Allen zijn we stinkende geworden; er is er niet één die goed doet; ook niet tot één toe.

We moeten even verder lezen. Ja, neem mij niet kwalijk: ik zeide niet eens waar we lazen: het is Jesaja 33, de verzen: 14-17 en 24.

Er staat in hetzelfde verband: Uwe oogen zullen den Koning zien in Zijne schoonheid, zij zullen een vergelegen land zien.

Ja, God zij geloofd, dat is de oplossing van het raadsel.

Die Koning in Zijn schoonheid is de Heere Jezus Christus, de Koning die van Israels God is gegeven. Hij moet als Koning heerschen, als de Vader Hem ge-

geven zal hebben alle macht en kracht in den hemel en op de aarde.

En de uitverkoornen zijn Zijn onderdanen. Ze zijn Hem van God gegeven van eeuwigheid. Alle ongerechtigheid en onrecht; alle oneerlijkheid, valsheid, wreedheid en boosheid is op Hem geladen in schuld en van Zijn onschuldig hoofd geëischt. Want Hij moest de Zijnen verlossen.

En toen dezelve geëischt werd, d.w.z., toen al die schuld geëischt werd, toen kon de Christus Gods niet met God wonen. Want Hij is terecht een eeuwige gloed. Die uitdrukking, dewelke God beschrijft, doet ons denken aan een andere tekst, waar ietwat licht geworpen wordt op deze zaak. Hij is Hooglied 8:6b: "Want de liefde is sterk als de dood, de ijver is hard als het graf, hare kolen zijn vurige kolen, vlammen des Heeren". Ook vindt ge dezelfde zaak in Openbaring 15:1-4. Daar staan de gekochten bij een glazen zee met vuur gemengd. En het verband toont duidelijk aan, dat dit vuur ziet op de heiligheid en gerechtigheid van God. Want het een en het al in het verband zijn de oordeelen des Heeren mitsgaders Zijn eeuwige toorn. Denk hier b.v. aan de zeven fiolen, vol van den toorn Gods, die in alle eeuwigheid leeft. Dus God die een verterend vuur is en een eeuwige gloed, wil zeggen, dat God een heilig en een rechtvaardig Wezen is, die Zichzelf bemint met een eeuwige Zelfliefde.

Daarom moet Hij met een eeuwig branden de goddeloozen verdoen in de hel. Dat kan nooit anders. En zoo gaat het ook gebeuren. Aanvankelijk branden ze al die tegen Hem overtreden hebben en geen beschutting vonden tegen dien brandenden toorn.

En dat is de reden, dat Jezus Christus wegsmolte onder de last van den toorn Gods. We hooren zijn brullen: Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? Wel, het antwoord is, omdat Ik de schuld van al Mijn beminde volk op U zie!

God kan nu eenmaal geen woning maken met den schuldige. Hij kan niet onder een dak wonen met den verkeerde. En daarom moest Jezus Christus tot in het diepe lijden der helsche foltering in onze plaats verlaten worden. Want de straf die ons den vrede aanbrengt was op Hem.

En Hij, de Koning is weergekomen. Er was een Goddelijke waardij bij Zijn lijden bijgezet. Die leed was Immanuel, God met ons. Hij kwam weer. En Hij kwam weer in al Zijn aanbiddelijke schoonheid. Hij verwierf Zich een Naam die boven allen naam was. En gaven voort wederhoorig kroost.

Ziet ge, Hij leed en stierf niet alleen *voor* ons maar ook *door* ons. Hij brengt Zijn leven van gerechtigheid en recht, Zijn leven van eerlijkheid en waarheid en teederheid en goedheid door den Heiligen Geest ook in onze harten en zoo komt tot stand ook het ethische verschil tusschen de rechtvaardigen en de goddeloozen. Er leeft in de onderdanen van Jezus een liefde tot God.

De Zelf-liefde van God is hun in 't harte gestort door den Heiligen Geest die ons is gegeven

En zij oordeelen anders dan de zondaars en de huichelaars in Sion. Als ze de verwerping hooren en zien, dan schreeuwen ze niet in goddelooze beving: Wie kan bij zulk een verteerend vuur leven en wonen, maar dan belijden ze het door Woord en daad, dat God een licht is en dat er gansch geen duisternis in Hem woont. Dan verafschuwen ze de zonde en dat eerst in eigen leven. En voorts rondom hen. Dan begeeren ze het sterkst om zonder zonde te leven voor Hem die hen eeuwiglijk beminde. Dan rechtvaardigen ze God in zijn oordeel. En als ze dan die 180,000 gesneuvelden des Heeren zien, dan kunnen ze door den Geest van Christus de Hosannas zingen. Want het gaat om God.

En dan gaat het al hooger, al hooger en is God hen in de hooge en sterke steenrotsen een hoog vertrek. Dat wil zeggen, ze zijn veilig in Jezus' armen. Alles werkt hun mede ten goede. Niemand kan hen ooit meer scheiden van de Liefde Gods. "En ze zien in de verten der tijden een vergelegen land". Het is het land der liefde. Het land van 't zalig toevorst. Kanaan der ruste. De hemel der zaligheden. En daar zal niemand van het lieve volk van God zeggen: Ik ben ziek. Want het volk daar wonen zal zal vergeving van ongerechtigheden hebben.

En dat alles ontvangen we om den wille van den Koning.

En Hij? Hij is het hart van den God des Verbonds, die Jeruzalem eeuwiglijk verkiest!

G. V.

Science and Faith

When we speak of science as contrary to faith, we would not leave the impression that they exclude one another, that there is an essential distinction between the two. This is emphatically untrue. To the contrary, true science and faith embrace one another, so that the one is possible only through the other. We speak of science v.s. faith only because this is a common conception today. A believer and a scientist are regarded as opposites. Perhaps this is due to the fact that the scientists of today can hardly be considered believers. Faith, then, is the acceptance of that which lies beyond the scope of human reasoning. It functions only when the human mind can no longer operate. Science on the other hand is man's acceptance of that which can be known through human research and understanding. He is a scientist who analyzes things, adopts a so-called neutral attitude over against the Divine, Personal, Triune origin of all things, and then by human logic and perception to attain unto know-

ledge of the world wherein we have a name and place. He, e.g., is a scientist today who, when studying man, following the law of cause and effect, without the guidance of the Holy Spirit (whereby his mind so it is said, would be unjustly influenced), comes to the "scientific" conclusion that man is a further development of the ape. Moreover, it is a tragedy that this dualistic conception of science and faith has advanced deeply into the bosom of the church today. Does the church of today not bow the knee before Science, admit that it must be acknowledged as having rights of its own? Besides, is it not the teaching of "Common-grace" which makes separation between the things natural and spiritual, also between faith on the one hand and science and culture, etc., on the other hand? Is it not being taught today that, although the church and the world spiritually must be viewed antithetically, yet the church may well acclaim, admire, and laud the efforts of man in the field of art and culture and science? In fact, may we not co-operate with the world in this scientific activity, which means that faith must be laid aside for the time being? To be sure, "Common-grace" has itself separated faith from science.

SCIENCE.

First of all let us attend to science in the generally accepted sense today. Science means knowledge, derived from the latin word: to know. According to the present usage of the term, it refers to knowledge amassed, severely tested, co-ordinated, and systematized, especially regarding those wide generalizations called the laws of nature. As such Science is a general term which can be sub-divided into several branches, such as astronomy, biology, chemistry, etc. What we are particularly interested in now, however, is that a present-day scientist is he who, by the process of human understanding, attains unto knowledge of things, definite conclusions regarding this world. He is supposed to assume a neutral attitude towards the works of God's hands. He must not proceed from the supposition that God is the Divine Creator, or from the Scriptures as the only authoritative rule of life. He would attain unto the origin of things by the process of his own thinking. In a God he will believe only when he shall have established His existence.

Of this "science", the science of today, we may say firstly that it is purely earthy and must necessarily be such. The origin of this world, according to present-day evolutionism, is earthy, or worldly. Apart now from the question whether anyone can assume a neutral attitude, fact is that man can never *attain* unto knowledge of God. God is the Infinite, the Eternal, the Wholly-Other. He is the Creator, absolutely to be distinguished from all that is creature. My human, finite understanding can never in the way of human research attain unto the belief that God is. I am

a creature. The scope of my human understanding does not extend beyond what is made. Hence, if I were to assume a neutral attitude, attempt to prove the existence of God by my own understanding, my conclusion must always be earthy. I will find myself in a vain, earthy circle, beginning and ending in this time, out of which I can impossibly deliver myself. Therefore evolution's conception of the origin of all things is "a thing". It can never be otherwise. My finite mind simply cannot lift itself above the sphere of the creature. Secondly, however, it is impossible to assume a neutral attitude. The scientist ridicules the child of God because he accepts the Bible as the only authoritative rule of life and proceeds in all his thinking from the living God. He, on the other hand, takes pride in his independence of thought. He loudly proclaims it unfair to be prejudiced in one's study of the universe so as to accept as certain the existence of the Lord. He, of course, is unprejudiced and fair in his thinking. This is far from the truth. Neutrality is impossible. That God is is not only clearly revealed in all the works of God's hands; it is also indelibly printed in the consciousness of man. Man is not independent in his thinking. He cannot be. He is a creature. This is equally true of the so-called scientist of today. It is noteworthy that all present-day science denies the living God. Yet, God is the Maker of heaven and earth. Evolution is not a serious attempt to attain unto *the* origin of things. It is rather a feverish, wicked attempt of man to erase God out of the universe. He wills not the living God. He saith in his heart: There is no God. If the Christian adopts as his point of procedure the principle that God is he proceeds from the very opposite. And all present-day science is the wicked attempt of man to prove this principle. He is governed by the power of darkness, is a hater of God.

This, however, is not true science. To be sure, man can apply himself to a study of the works of God's hands. Sin did not deprive him of natural light, although he did lose his excellent gifts. Neither did sin deprive him of his moral-rational nature. He knows that two plus two are four. Particularly during the last decades has his knowledge of the universe, and especially of man, increased tremendously. What amazing advancements have been made in the field of medicine! Also he can scan the heavens, determine exactly the position of the heavenly lights thousands (?) of years hence. But, in his understanding of these matters he is spiritually darkened. God is not in all his thoughts. And true science certainly implies that this knowledge of the things made must be accompanied by the fear of God. Then we know, when all our scientific activities are as so many avenues leading us to the only true God. When we see the heavens and the earth as the works of God's hand, which declares unto us the glory of God. A true

scientist is he who knows God in all the works of His hands.

FAITH.

Faith must not be understood as an understanding of those things which otherwise cannot be conceived of by the natural mind. Neither is unbelief the refusal of natural man to accept the "super-natural" because he cannot understand them. Unbelief is not rooted in the mind. Fact is, there is nothing in this world which the "Scientist" does understand. He would fain have the church believe that his knowledge is determined by his understanding. Nothing is farther from the truth. Also he proceeds from definite rules and principles of which he cannot give an account. He knows that two plus two are four but does not understand it. Man, who would not believe in God because he cannot prove His existence, who ridicules, as a theory, the truth of the resurrection because according to his finite mind the resurrection of the dead is impossible (and let me add here: according to my finite mind the resurrection of the dead is impossible), does proceed in the spring-time of the year upon the supposition that the seed which he entrusts unto the bosom of the earth shall die but also rise again. Is this not beyond all natural understanding? Belief in things beyond the scope of our human thinking is not only true of the Christian but also of the child of the world. Also he is governed by principles over which he has no control whatever. Unbelief, as stated before, is not a matter of the mind. It is rooted in the heart. Natural man does accept principles relative to this life. But he is a hater of God. His refusal to acknowledge the Lord is rooted in that principle of enmity.

This will also throw light on the true character of faith. If unbelief is the wilful refusal of natural man to acknowledge God in all his thoughts because of enmity, faith is its direct opposite. Faith is the spiritual bond uniting us with God in Christ Jesus. By nature we are controlled by the principle of sin. And sin is essentially rebellion against God. Sin is man placing himself over against the living God, our striving to be "as God, knowing good and evil". The heart in Scripture is the source of all the spiritual issues of my life. My heart determines my life, my thinking and willing, all my walk of life. Only, if my heart is that fountain of my spiritual being, my spiritual being stands in a living, active connection with my heart. This truth is best illustrated in the figure of a tree as it draws forth its life-sap out of its roots. So man also draws forth his spiritual life out of the heart. By nature, now, my heart is a fount of corruption. Unbelief is that spiritual power within him whereby he, with all his mind and soul and strength, lives out of the principle of darkness, against the living God. But now Christ Jesus makes His

dwelling in our hearts. The Spirit of the resurrected Lord changes the center of our spiritual existence from a fount of darkness into one of light. The life of God has been poured out into me. Now the love of God is the controlling factor in my life. Faith has been bestowed upon me, that spiritual power of grace, whereby I now live out of the principle of the life and love of God. Now I know God, love Him, seek the glory of His Name. Formerly at enmity against God, I now am spiritually united with Him. Faith is that gift of grace quickening me with that life of God. And in all the activities of the Christian the life of God ever prompts him.

SCIENCE THROUGH FAITH.

Without faith true science is impossible. To be sure, it does not demand faith to study the heavens. This man can do because of his natural light. But without faith true knowledge is out of the question. For, controlled by the power of iniquity, he will use all his talents to dethrone the living God and establish the kingdom of darkness. And insofar that the works of God's hands speak also to natural man of the results of sin, these he will ascribe to faulty development, ever striving onward unto a perfect world, without God and His Christ.

How different everything becomes through faith! Spiritually united with God, called out of darkness into light, called into living fellowship with God, all things have become new. Now the heavens declare the glory of God and the firmament is His handiwork. The sun moon and stars speak to us of the glory and the power and the wisdom of God. Now all things are but means for the Christian to increase in the knowledge of his God. And the Christian, the true scientist, beholding the works of God's hands, realizing that the universe has become subject to the curse, instead of longing to live here forever, looks forward unto that glorious day of our Lord Jesus Christ, when all things shall be made new, in the new heavens and upon the new earth. Then he shall know God perfectly. His own life will be perfectly attuned unto the praise of God's hand. And he shall live in a perfect tabernacle of God with man—all things round about him will be a complete and perfect revelation of the goodness of our God. H. V.

DEACON'S CONFERENCE

A Deacon's Conference will be held D.V. October 6, at 8 o'clock P.M. at the Creston Prot. Ref. Church.

Rev. M. Schipper of Grand Haven will introduce the subject for discussion and refreshments will be served. We urge all the deacons of our Michigan churches to make a serious effort to be present in order that we may have a 100 percent attendance.

The Committee

Using As Not Abusing

When God created us He set us in the very midst of all the works of His hands and bade us to serve Him withal. We stand today too in the midst of creation. Turn which way we will, we always have to assume an attitude toward the things of God's hands.

That attitude admits of two extremes.

The one attitude is that of non-using of creation. Men consider it sin to use creation. Men practise world-flight. With the Monks of yore and the Anabaptists of today they see creation as belonging to the lower and baser order of things and therefore to be avoided. These cry "touch not, taste not, handle not". They forbid themselves and others the use of creation and they think they are the better because of their non-use. Sanctification consists in shunning creation. Sometimes their slogan would tempt you to think that these folk are strong for antithesis, but upon closer inspection one finds that that is not true. This attitude of non-use is certainly wrong. Every creature of God is good. Creation as such is not evil. Earth, money, possessions, etc., etc. are not per se evil. God's works are not of a baser sort so that we did better by not touching them. It is not scriptural to say that we ought not to use creation. God surely did not set us in the midst of His works in order that we should refrain from touching them. God did not surround us with His gifts in order that we should declare them sinful and dangerous. God set us in the midst of this creation in order to use it.

So we must not imagine that non-use is the will of God or that it is pleasing to Him.

That is one of the extremes. An extreme that comes up out of the depraved heart of a fallen sinner who stands wrong before God and consequently wrong before all things.

The other extreme is that of ab-using creation. These people make very liberal use of creation. They lay hands on as much of it as they possibly can. They labor to amass riches, they wrestle for possessions, adding acre to acre, they fill their houses with luxuries.

But what do they?

They abuse creation.

While others proclaim creation evil, these make creation their god. Such as are nominally Christian among them contend that they are enjoying the N. T. freedom of grace and therefore are free to use it liberally and free to use it as they please. No creature of God is evil, say they, and no one must tell them "touch not, taste not, handle not". They are free. And their mistake? Their mistake is that there is nowhere in Scripture given us such freedom. We have indeed a N.T. freedom but freedom is not the same as licentious-

ness. Our freedom is not a sort of license to give the flesh free rein. Our freedom is never that man becomes some kind of sovereign so that he is free to do quite as he pleases with God's creation. After all we are but stewards and One greater than we will account to us. We are not sovereign, we are after all but creatures. The more blatant and liberal among them become sheer Materialists. They make enjoyment of creation to be the highest good. In passing they quote Solomon: "there is nothing better for a man than that he should eat and drink and that he should make his soul enjoy good in his labor." They become Freudians, Libertines. Creation becomes their god, full enjoyment of it becomes their highest good and any law which would prevent them in their pursuit of "happiness" is an intolerable remnant of an outmoded doctrine.

They abuse creation.

For creation and the use of it is never and may never be an end in itself. For then men worship the creature rather than the Creator.

There the two extremes.

Midway between them is a narrow strip of ground upon which we must stand. And we can stand there only on the principle which Paul expresses in I Cor. 7:31.

"Using as not abusing".

Using it, indeed. But not in such a way that we abuse it, or, as the original indicates, using it ill. Positively stated it means using it unto the purpose for which God has given it us.

This principle gives us the freedom to use. But that freedom must never be misinterpreted. Freedom does not mean that we do as we please or even as we see fit. Freedom means that we have been delivered out of the bondage and the vanity of sin and have become the servants of the Lord, thru the blood of His Son. Freedom means that we have the privilege and the power to serve God. Freedom means that we are become covenant friend-servants of the Lord and that we meanwhile find it our highest delight to serve that One Lord. The highest freedom the creature knows is the freedom to be able to will the will of the Lord and delight in willing it. With that freedom in our hearts we may USE creation.

Using it as not abusing then implies three things:

First, it implies that we are stewards. The things are not ours. The earth and the fulness of it belongs to the Lord, and never for a moment even does He waive His ownership of it. God does not donate it to us or sell it to us, God gives it to us for the time being to use it. But it remains His, always His. We are therefore only stewards who handle it for a while. And being stewards it is evident that we shall have to give an account of every penny that has passed thru our fingers. The more we own or have owned, the greater will be the responsibility before God. So to

use it then that we constantly give account of it before God, mindful that it is God's. . . . that is using as not abusing.

Secondly that means that we must use it to the welfare of the brother (neighbor). Scripture very frequently condemns the rich. Often the rich are such as have amassed abundance of this world's goods. But a man who has much of this world's goods is not per se the proverbially rich man. The rich man may also be he who has very limited means. He might have scarcely more than a penny. He becomes rich not only because of his possessions but he becomes the rich man (rich fool, if you please) when he assumes a selfish attitude toward it. God's Law says, "thou shalt love thy neighbor as thyself". That is his freedom, also when he has possessions. If, e.g. he sets his heel upon the throats of his servants, if he shuts his bowels of mercy against the brother, when he withholds from his family the necessary things, when he refuses to give liberally, (or at all) to the Church and the Kingdom in general. . . . and then all that while amasses possessions, HE IS RICH. He uses, but abuses. Nay, but the principle of using as not abusing implies that we shall do the neighbor no harm but that we shall do him well, and promote the welfare of neighbor, family, Church and Kingdom. In other words: "Seek ye FIRST the Kingdom of God and its RIGHTEOUSNESS". Doing that we shall be able to use as not abusing.

Finally it means that withal we shall use creation to promote the glory of God. This forbids world-conformity. The world has a scheme, a method of laying hold on God's creation and forcing it into the service of its own lusts and pleasures. As the world does e.g. with printing-press, radio, photography, etc. It is the world's scheme of using God's creation in the interest of its own lusts. We may not be conformed but we must be transformed. I may not say to God's people you may not have an automobile, a bank-account furniture or a radio etc. But I may and shall say to God's people that we may not use them as the world uses them, but we must use them to the honor and the glory of God. That sets us our limits as to what we may have or may not have, may do or may not do. If e.g. your radio promotes the spiritual welfare of your family and the glory of God, you have the freedom to use it. Evident at once therefore that we must be highly spiritual if we would use as not abusing. And there is not one of us, by nature, or we must plead guilty to God's indictment: there is none that seeketh God.

Through grace Christ has done that which we could not do. He used as not abusing. It was His bread and meat to do the will of the heavenly Father. His brothers and sisters were those who did the will of the heavenly Father. He stood in the midst of God's creation as the Perfect One. He redeemed us thru His sacrifice to make us a peculiar people unto God, zealous

of good works. And through faith God has made it possible for us that we should use as not abusing. Prayer, diligence and practise, these are the means which God gives us to strengthen us to our task. And by faith all things are possible. . . . in principle, thru grace.

M. G.

The Sin-Offering

The foregoing article on this subject was an explanation in regard to what the sin-offering begot for those in respect to whose sin or sins it was brought. We now turn to the ritual of this offering and first to that part of it that had to do with the choice of victims. The matter of what might be offered has already been examined. It appeared that not any animal might be taken, that, to make the gap between the offerer and the victim as small as possible, the selection was limited to the herds and flocks and to such fowls as the pigeon and the turtle-dove, thus to the class of tame, domesticated animals. But we must now take notice of the fact that also within the limits of this class, choice was again determined by law. "If any of the common people sin through ignorance, . . . then he shall bring his offering, a kid of the goats, a female without blemish. . . . and if a soul sin. . . he shall bring his trespass offering unto the Lord for his sin which he hath sinned, a female from the flock, a lamb or a kid of the goats. . . . And this is the law of the Nazarite, when the days of his separation are fulfilled; He shall offer his offering unto the Lord.one ewe lamb of the first year without blemish for a sin offering, This shall be the law of the leper in the day of his cleansing. . . . On the eighth day he shall take. . . .one ewe lamb (female lamb) of the first year with out blemish, . . . And the priest shall offer the sin offering to make atonement for him." Lev. 4:28; 5:6; Num. 6:14; Lev. 14:10.

"And if he be not able to bring a lamb, then he shall bring. two turtle doves, or two young pigeons.one for a sin offering. . . . But if he be not able to bring two turtle doves, or two young pigeons, then he that hath sinned shall bring for his offering the tenth part of an ephah of fine flour for a sin offering;" Lev. 5:7,11.

"When a ruler hath sinned,he shall bring his offering a kid of the goats, a male without blemish." Lev. 4:21-23.

"If the priest that is anointed (the high priest) do sin. . . .let him bring for his sin, which he hath sinned, a young bullock without blemish unto the Lord for his sin offering." Lev. 4:3

If the whole congregation of Israel sin through ignorance. . . then the congregation shall offer a young bullock for the sin. . . ." Lev. 4:13, 14.

On the day of atonement the offering for the congregation consisted of two goats, and that for the high priest was a bullock. Lev. 16:1-6.

What is to be noticed is that the victim in the sin offering varied according to the offender's rank in the theocracy. When the sin was that of a common member, the blood that atoned was that of a female kind of the goats or of a female lamb—so, too, on the occasion of the termination of the Nazarite's vow and of the purification of the leper. When it was a ruler who had sinned, the offering was to be a male kid of the goats, while the sin of the high priest required the shedding of a bullock's blood—so also the sin of the whole congregation, except on the day of atonement, when the offering consisted of two goats. There was then a graduated scale in the offerings, mutually related to the ascent in the rank of the offenders. A victim of higher value was required in consequence of official responsibility and position. Undoubtedly the reason was that sin was conspicuous and thus offensive in the degree that the position of the offender in the Israelitish theocracy was high. It was especially corruption in high places that would give to the enemies of the Lord occasion to blaspheme. "Because by this deed," said the prophet to David, "thou hast given great occasion to the enemies of the Lord to blaspheme. . . ." It was above all the wicked leaders in Israel whom the apostle had before his mind when he wrote, "For the name of God is blasphemed through you among the gentiles".

From the above-cited scriptures we learn, further, that when the worshipper could not afford the proper sacrifice, he was allowed to bring pigeons or turtle-doves, the blood of which was brought to the altar and treated as that of the animal victims. These were tame, domesticated fowls among the Hebrews and corresponded in the feathered tribe to sheep and oxen among the animals. The Old Testament scriptures say nothing whatever of chickens—the domesticated fowls of modern times.

It is to be noticed also that in cases of extreme poverty the law permitted the worshipper to bring for his offering the tenth part of an ephah of fine flour for a sin offering.

There was then a sin offering that the circumstances of the poorest among the Israelites permitted them to bring. But how could a sacrifice consisting of flour answer the purpose of a sin offering, that is, of an offering designed to lead believers into the truth that without shedding of blood there can be no forgiveness of sin? Would not with such an offering the very idea of the sin offering be completely lost? And if so, how could the believing worshipper in con-

nection with it receive witness that he was righteous?

The difficulty raised by these questions is more apparent than real. Let the following be taken into consideration. The grain-yielding grass, though created lower than the animal, is still a living organism. Its grain is vitalized seed. This seed, therefore, in its crushed and powdered state (fine flour) corresponded to the shed life-blood of the animal sacrifice. Hence, although this is not anywhere explicitly stated, the action with it was identical to the action with the blood after it was shed. It (the fine flour) was sprinkled upon the altar round about, and so presented to Jehovah as a covering for sin and as such accepted by Him. Thus also when the sacrifice was one by fine flour, the idea of the sin offering was fully manifest and thus preserved.

But there is still the question how that the worshipper could be represented by crushed grain, how this grain (fine flour) could serve as the worshipper's substitute in a (symbolical) vicarious atonement. How the animal, a non-moral and irrational creature, could substitute for man in its being offered in sacrifice, has already been explained. The animal has agreement with man; but so, too, the grain-yielding grass, though it be that here the gap is much wider. The plant, as man, is a thing alive. If God formed man, as to his lower nature, from the dust of the ground, He brought forth the plant from the earth. Both derive their nourishment from the soil, the former indirectly and mediately, the latter directly and immediately. And as to the grain-yielding grasses that were selected for the altar, here the gap is least wide, as the grain (wheat, barley) of these grasses is for man food, so that in a sense it might be regarded as one flesh with the worshipper.

That even crushed grain was accepted as a substitute of the offender at the altar, that with grain in its crushed state atonement was made in respect to the offender's sin, that thus also this creature in this state signified Christ in His atoning sufferings and death, is rightly considered, not more strange than that "the bread which we break" should be the communion of the body of Christ, and "the cup of blessing which we bless" should be the communion of the blood of Christ, not more strange than that the earthly in general, should have been brought into being as a symbol of the heavenly.

Regard must once more be had to the action of the blood after it was shed. From the above-cited scriptures we learn that on ordinary occasions the blood was collected by the priest and sprinkled by him upon the altar round about. To understand the significance of this action, it is to be considered that the altar was Jehovah's table, and that thus as sprinkled upon the altar, the blood was upon Jehovah's table before His countenance. And the circumstance that the

worshipper lived and continued to have access to the worldly sanctuary formed the evidence that the blood of his animal substitute had been accepted and that he, the worshipper, had thus come into the actual possession of the fruitage of its suffering and death. It formed the evidence—this extension of life—that the worshipper himself had been accepted in his substitute and that thus his sins had been symbolically atoned and his flesh cleansed.

But this action with the blood was but symbol and shadow. The body is Christ. In Him priest and sacrifice are one. And He offered Himself for the sins of His people, satisfied the justice of God by His suffering and death in respect to their sin. Then He, the true priest, having put away sin, placed His blood upon God's table in the sanctuary above, that is, by His own blood He entered in once into the holy place. And the proof that His blood was accepted, that by His death He had atoned the sins of His people, and obtained for them eternal redemption is that God quickened Him, raised Him up and that the eternal gates of heaven opened for Him that He might enter into the joy of His God.

And as to His people, they were included in Him their Head and representative. Quickened were they together with Him, even when they were dead in sins. Raised up together and made to sit together in heavenly places in Christ Jesus. Fact is then that some 1900 years ago, the entire church, all the believers, the saints of the old dispensation and they of the new, the believers, who must still be born in the ages to come as well as they who already have fallen asleep in Jesus, ascended into heaven with Christ and were legally saved to the uttermost, that in the ages to come He might also actually call, justify and glorify these ascended ones, or in the words of the apostle, "that in the ages to come he might shew the exceeding riches of His grace in His kindness toward us through Christ Jesus". So, then, the blood of the animal sacrifice as sprinkled on that typical altar was the shadow of Christ entering into the holy places with His people. That blood, or rather the animal soul that resided in it, was not therefore, as sprinkled upon the altar, still laden with the sins of the worshipper. That soul on the altar had made an end of sin, as it had been poured out unto death for sin.

And with the blood—the blood of Christ—those raised with Him are also sprinkled, that is, the virtue of this blood, all fulness that dwells bodily in Him, is poured out in their souls. And therefore they live and have peace, as His Spirit is in them testifying with their spirits that they are God's sons and that being His sons they partake of His nature and are thus like Him, having been cleansed from all their sins. And with a true heart and in full assurance of faith and with their hearts sprinkled from evil conscience, and

their bodies washed with pure water, they draw near—near to Him their redeemer-God.

So does Christ then also bring His blood in actual contact with His people. With His blood He sprinkles them. In it they are actually washed. And to this sprinkling they are elected according to God's foreknowledge. I Peter 2:1.

Is there now among the typical actions connected with the Old Testament sacrifice to be found one that foreshadowed also this doing of Christ—a doing that consists in His causing His people, the raised and ascended ones, to also actually experience the fruitage of His death. Otherwise said, was the blood of the animal sacrifice also sprinkled upon the worshippers? The only offerings of which we read that their blood was so dealt with are two: the one that was brought by Moses on the occasion of the ratification of the covenant in the wilderness and the one that was brought through the ages of the Old Dispensation by the high priest in behalf of himself.

As to the former, we note the following. Moses, having come down from the mountain, came and told the people all the words of the Lord. The people, having heard, answered with one voice that all the words they would do. Having written the words, Moses, the following morning, builded an altar. Burnt and peace offering were then sacrificed. Collecting the blood, he put half of it in basins; the other half he sprinkled upon the altar. Thereupon he took the book of the covenant, containing the words that he had written, and read in the audience of the people, who again responded with, "All that the Lord hath said, we will do and be obedient". Thereupon Moses took the blood, the remaining half, and sprinkled it upon the people and said, "Behold the blood of the covenant which the Lord hath made with you concerning all these words". Exodus 24

Here, then, we come upon an action with the blood consisting also in its being brought in visible and actual contact with the people—the people of God. The order of the distinct acts that formed this transaction is identical to the order of the separate doing of God in His execution of His counsels of redemption in time. And this, of course, from the nature of things. Before the blood was sprinkled upon the people, it was shed and with it atonement was made for them respecting their sins. So, too, Christ, having assumed full responsibility for the sins of His people, He put away sin by the sacrifice of Himself, by offering Himself without spot to God upon the altar of the cross. Upon this sacrifice God placed His seal of approval through raising Him up and giving Him the Spirit, which Spirit He, as the ascended and glorified Christ, poured into His Church and thus baptized His people with His blood.

It is to be noticed that not until after the people

had expressed their willingness to obey all His words and thus to be possessed by Him as His covenant people, they were sprinkled with the blood. What is here first and last is also first and last in the conscious experience of the redeemed. The first manifestation of the new life implanted in their being is their genuine concern about their sin, their looking to Christ as their only hope, and the longing that forms in their heart to be cleansed from sin in His blood and to be empowered by His grace to walk in newness of life. This concern and longing indicates that already they have been sprinkled with His blood. But He now sprinkles them anew, their heart, their guilty and disquieted conscience, that is, He so multiplies His grace unto them now that they have witness in their hearts that they are righteous and forgiven and that thus all the riches of His grace are theirs for the asking. Then they are a people with hearts sprinkled from an evil conscience. . . . And in the assurance that is theirs, they draw near unto God, knowing that they have an high priest over the house of God.

It is an admonition with which the sacred writer came to believers when he wrote, "Let us draw near with a true heart. . . . having our hearts sprinkled from an evil conscience." And the employment of this hortatory language implies that if and when the hearts of believers are not so sprinkled, cleansed, from an evil conscience, that is, from a conscience that disquiets by its accusations and condemnations, the responsibility is theirs and the fault lies wholly with them. For when conscience is evil and there is as a result no assurance of faith in which to draw near to God, the believer stands in the way of sinners and is more or less conformed to this age. Thus the testimony of Christ's Spirit that he is God's son is not there in his conscious heart. For God walks with His people and calls them His own only when they walk in the way everlasting. So, then, the admonition "having our hearts sprinkled from an evil conscience" is equivalent to such exhortations as, "Love not the world and the things out of the world. . . . Be ye not conformed to the world but be ye transformed by the renewal of your mind. . . . crucify the deeds of the flesh. . . ."

Such then was the action with the blood. But what now may be the benefit that the believer derives from the knowledge, understanding and contemplation of this action and of the typical-symbolical transactions of the Old Testament Dispensation in general? What benefit? Faith is strengthened so that for the believing mind the things heavenly more and more take on substance and in this mind more and more stand out as things real and blessed. The types and symbols of the Old Covenant form a picture of the work of redemption that God hung before our eye in the Old Testament scriptures. To turn away from it, is to suffer loss. There is a text from Paul's pen that reads,

"And all things are of God, who hath reconciled us to Himself by Jesus Christ. . . ." reading we believe. Fixing our gaze now upon this picture, and we see what? God receiving upon His table the life-blood of an innocent victim that had paid in death the penalty of a penitent one's sin. Does not this spectacle cause us to exclaim, "Verily! He hath reconciled us to Himself. . . ."

G. M. O.

A Remarkable Example Of "Inlegkunde"

"Prayer Ruts" is the caption of an editorial appearing in "The Banner" for September 1, 1938. The writing is from the pen of the Editor-in-Chief and reads in part as follows, 'We ministers of the gospel must confess that we have not always been mindful of the injunction of the apostle Paul in Timothy 2:1, 2: 'I exhort, therefore, first of all, that supplications prayers, intercessions, thanksgiving, be made for all men, for kings and all that are in high places; that we may lead a tranquil and quiet life in all godliness and gravity.' The phrase 'first of all' is worthy of special attention. The first of Paul's specific charges in this letter to his fellow minister Timothy, and of course to his fellow Christians as well, was to engage in continual prayers and thanksgivings, particularly in such prayers which are called intercessions. We would pray not merely for ourselves and our dear ones, not only for our church and for the people of God, but *for all men*. Christians should pray for the world at large, especially for civil rulers — 'for kings and all that are in high places.' One of the incentives to pray for rulers is that the outward tranquility of the church depends on the favor of those who rule us in civil affairs and on the peace of the country in which we live. This in turn furthers the progress of the gospel, as Paul intimates in the two verses that follow: 'This is good and acceptable in the sight of God our Saviour; Who would have all men be saved and come to the knowledge of the truth.'

We believe that there has been more frequent and ardent prayer for our civil rulers since the beginning of the financial depression than formerly. It was realized how much depended even for our religious institutions on the effort made by the president and the congress to stem the tide of unemployment and to hasten the return of prosperity. Nevertheless it may not be remiss to remind one another how necessary it

is to pray for the magistrate in public worship. . . ." So far "The Banner".

What the apostle, according to the writer of these lines, exhorts Christian people to do, is to pray for God's people *and in addition for all men*, thus also for such whom God has not purposed to save (the non-elect). In the above excerpt, the statement occurs, "We should pray not merely. . . for the people of God, but for *all men*." Does now the expression "not merely for the people of God. . . but also for all men" occur in the apostle's *exhortation*? It does not. What came from Paul's pen reads, "I exhort that supplication be made. . . for all men, for kings and all that are in high places." So here we have a plain case of "inlegkunde". And the case is truly a remarkable one as it is so very evident from the following verse that the apostle had before his mind exclusively the *elect*. This verse reads, "For this is good and acceptable in the sight of God our Saviour, Who will have *all men* be saved and come unto the knowledge of the truth". Thus the reasoning of the apostle is, "Pray for all men. . . for God will have all men be saved. . . ." Now what person, who wishes to be known among his fellows as one who can read, is able to apprehend logical connection between clauses, and has some knowledge of the laws by which the exegete of Scripture must allow himself to be governed, will deny that the group signified by the term "all men" in the first clause is the very group of which the second clause asserts that God would have them saved. . . . No person. Now who are the "all men whom God will have saved" other than the elect? Hence, it is for these only that the apostle exhorts Christian people to pray.

Now how is it to be explained that the writer of the above lines nevertheless declares that what the apostle wants us to do is to pray also for the non-elect? If he is not addicted to the view that the clause "who would have all men be saved" must have reference also to the non-elect, and that thus God wills to save elect and non-elect alike, it is hard to be explained.

But aside from whatever view he (the writer of the above lines) holds to, that he made the term "All men" signify elect and non-elect, means that he actually forced the apostle to teach that God will also have the non-elect saved. Amazing!

But why, in exhorting to pray for *all men*, that is, the elect, should the apostle have especially mentioned kings and all that are in authority? Because, in the words of Calvin, magistrates more than others might be hated by Christians. All the magistrates who existed at that time were so many sworn enemies of Christ; and therefore this thought might occur to them, that they ought not to pray for those who devoted all their power and all their wealth to fight against the kingdom of Christ, the extension of which is above all things desirable.

But since the term "all men" in the clause "I exhort. . . that prayers made for all men" denotes only the elect, it follows that the apostle does not exhort to pray for all rulers indiscriminately (head for head). He wills that prayers be made for this class as to its elect nucleus. Hence, it is precisely and solely for salvation, (the salvation of all men [God's elect]) that the apostle exhorts to pray. This, too, will be conceded by every one willing to read what the apostle actually wrote. But, since he is addicted to the view that the term "all men" signifies also the non-elect, the author of the above-cited lines has it that the apostle exhorts believers to pray that in a purely natural sense, our rulers may be so qualified for their task that they rule well in order that (such is indeed the thrust of the article) the people of the land and in particular God's people may prosper materially. Thus, rightly considered, the apostle's exhortation is to the effect that Christian people pray for material prosperity.

What we have here is indeed a most remarkable case of "inlegkunde" — a case that goes far toward explaining how the brethren succeed in discovering common grace in the Bible.

G. M. O.

CORRECTION

In the Rev. Vermeer's article 'News From Our Western Churches', there was a misrepresentation concerning our newest congregation at Edgerton in its relation to the Christian School. I refer to the following sentence; "And before I finish in Edgerton let me add that this congregation is 100 percent for the Christian School, and that nearly half of the School Board at present are members of the Prot. Ref. Church." Neither of these statements are true to fact. As far as I know there are but two members of the present school board that are members of our church, and even though as a whole the congregation shows much love for Christian instruction, I do not believe we can say that it is 100 percent. I believe that Rev. Vermeer was a little too enthusiastic in his appraisal of our youngest flock in their relation to the Christian School.

B. Kok.

Think of the GUILT of SIN that you may be humbled. Think of the POWER of SIN that you may seek strength against it. Think not of the MATTER of SIN, — lest you be more and more entangled.

JOHN OWEN.